RADIO FREE EUROPE
EAST EUROPE RESEARCH & ANALYSIS

130

CZECHOSLOVAK UNIT

PŘEHLED TISKU

Číslo: 245 (XI.) Datum: 26.8.1968

OBSAH

OBRANA LIDU - 21. srpna 1968 - Zvláštní vydání str. 2

MLADÁ FRONTA - 21. srpna 1968 - Druhé zvláštní vydání str. 9

SVOBODNÉ SLOVO - 21. srpna 1968 - Druhé zvláštní vydání str. 21

LITERÁRNÍ LISTY - 22. srpna 1968 - Zvláštní vydání str. 26

JIHOČESKÁ PRAVDA - 22. srpna 1968 - Druhé zvláštní vydání str. 34

VEČERNÍ PRAHA - 22. srpna 1968 - Zvláštní vydání str. 46

SVOBODA - 22. srpna 1968 - Zvláštní vydání str. 54

MLADÝ SVĚT - 22. srpna 1968 - Zvláštní vydání str. 62

LETÁKY str. 76

2

Obrana lidu

ÚSTŘEDNÍ ORGÁN MINISTERSTVA NÁRODNÍ OBRANY

Zvláštní vydání

ZDARMA

21. srpna 1968

OBRANA LIDU - 21. SRPNA 1968 - ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ

Zvláštní vydání vyšlo na dvou stranách (1 list), a na titulní straně je otištěno toto

PROHLÁŠENÍ PŘEDSEDNICTVA ÚV KSČ

Citujeme:

„VŠEMU LIDU ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY !

Včera dne 20.8.1968 kolem 23.hod. večer překročila vojska Sovětského svazu, Polské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Maďarské lidové republiky, a Bulharské lidové republiky státní hranice Československé socialistické republiky. Stalo se tak bez vědomí presidenta republiky, předsedy Národního shromáždění, předsedy vlády i prvního tajemníka ÚV KSČ a těchto orgánů.

V těchto hodinách zasedalo předsednictvo ÚV KSČ a zabývalo se přípravou XIV. sjezdu strany. Předsednictvo ÚV KSČ vyzývá všechny občany naší republiky, aby zachovali klid a nekladli postupujícím vojskům odpor. Proto ani naše armáda, Bezpečnost a Lidové milice nedostaly rozkaz k obraně země.

Předsednictvo ÚV KSČ považuje tento akt za odporující nejenom všem zásadám vztahů mezi socialistickými státy, ale za popření základních norem mezinárodního práva.

Všichni vedoucí funkcionáři státu, KSČ i Národní fronty zůstávají ve svých funkcích, do nichž byli jako představitelé lidu a členů svých organizací zvoleni podle zákonů a jiných norem, platných v Československé socialistické republice.

Ústavními činiteli je okamžitě svoláváno zasedání Národního shromáždění, vlády republiky, předsednictvo ústředního výboru KSČ svolává plénum ÚV KSČ k projednání vzniklé situace.

PŘEDSEDNICTVO ÚV KSČ."

Na druhé straně jsou tři fotografie s těmito texty:

1) Spojenecká vojska před budou Čs. rozhlasu
2) Spojenecká vojska před budovou ÚV KSČ
3) Spojenecké tanky na Poříčí

Pod fotografií č.3 je ještě tento dovětek: "Záběry z pražských ulic ráno 21. srpna 1968" - Foto: J. ŠLAPÁK - V. TACHEZY.

Dále jsou na téže stránce tyto texty:

President republiky Ludvík Svoboda hrdina ČSSR a SSSR:

PLNOU ROZVAHU A KLID!

V posledních hodinách vznikla v naší zemi složitá situace. V současné chvíli nemohu říci více k jejímu objasnění.

Jako president Československé socialistické republiky se k vám obracím s plnou odpovědností funkce, kterou jsem převzal. Naléhavě vás žádám, abyste zachovali plnou rozvahu a klid. U vědomí své občanské odpovědnosti a budoucnosti naší socialistické republiky nedopusťte, aby došlo k nepředloženým akcím.

V důstojnosti a kázni vyčkejte dalších kroků ústavních orgánů republiky.

(Písemný záznam rozhlasového projevu)

Hlavní výbor KSČ MNO za vedením Alexandra Dubčeka

Hlavní výbor KSČ, sdružující všechny stranické organizace na MNO včetně HPS, zaslal předsednictvu ÚV KSČ tento dopis:

Hlavní výbor KSČ MNO ze svého mimořádného plenárního zasedání, konaného 21. srpna 1968, prohlašuje, že se plně a bez výhrad staví za stanovisko předsednictva ÚV KSČ k obsazení ČSSR vojsky Varšavské smlouvy. Plénum HV KSČ se neochvějně hlásí ke stranickému vedení Alexandra Dubčeka, ústavní vládě ing. Oldřicha Černíka, vedení Národního shromáždění v čele se soudruhem Josefem Smrkovským a k ústavně zvolenému presidentu republiky Ludvíku Svobodovi. Plénum HV KSČ je rozhodnuto nadále důsledně plnit akční program KSČ s hlubokou důvěrou v sílu socialismu v naší republice. Žádáme okamžité svolání delegátů na mimořádný sjezd KSČ a odmítáme plnění úkolů, jež by vzešly z pokynů jakýchkoli mimolegálních skupin.

Vyzýváme pracovníky MNO, aby svým rozvážným a jednotným postupem podpořili politiku předsednictva ÚV KSČ, která vzešla z vůle a přání lidu v lednu 1968.

Praha, 21. srpna 1968.

PLÉNUM HV KSČ MNO

Střední vojenský okruh pevně za legální vládou republiky

Příslušníci štábu Středního vojenského okruhu a přípravného výboru KSČ plně souhlasí se stanoviskem ÚV KSČ a rozhodně odsuzují postup vlád pěti zemí, které porušily naši svrchovanost. Ve svém stanovisku vyjadřují pevnou podporu presidentu republiky soudruhu Ludvíku Svobodovi, legální vládě ČSSR a ÚV KSČ vedeným soudruhem Alexandrem Dubčekem.

Žádají okamžité svolání mimořádného sjezdu, který jediný je schopen řešit vzniklou situaci.

Obdobnou rezoluci zaslali ÚV KSČ rovněž komunisté i bezpartijní příslušníci velitelství západního vojenského okruhu ze svých stranických schůzí.

HV KSČ tiskových a uměleckých složek MNO a podnikový výbor Vydavatelství časopisů MNO

sdružující všechen vojenský a branný tisk ČSSR se na své mimořádné schůzi plně staví za prohlášení předsednictva ÚV KSČ a plně podporuje nové Dubčekovo vedení strany a ústavní činitele v jejich boji za obnovu suverenity a nezávislosti a svobody naší socialistické republiky. Tento absurdní čin slouží ve svých důsledcích nepřátelům socialismu, a proto s ním nemůžeme v žádném případě souhlasit a ostře proti němu protestujeme.

Velitelství posádky Praha za Dubčekem, presidentem a zákonnou vládou ČSSR

My, příslušníci velitelství posádky Praha, vojáci i občanští pracovníci, shromáždění na aktivu, vyjadřujeme plnou podporu předsednictvu ÚV KSČ v čele se soudruhem A. Dubčekem, presidentu republiky s. Ludvíku Svobodovi, hrdinovi SSSR a ČSSR, a vládě republiky ČSSR.

Překročení státních hranic ČSSR a narušení naší státní suverenity vojsky pěti států Varšavské smlouvy považujeme za akt, který odporuje zásadám vztahů mezi socialistickými státy a je v rozporu s normami mezinárodního práva, jakož i s usnesením bratislavské konference představitelů bratrských stran.

Požadujeme odchod spojeneckých vojsk okupujících naše území.

V Praze dne 21. srpna 1968.

PŘÍSLUŠNÍCI VELITELSTVÍ POSÁDKY PRAHA

Budějovičtí letci za Dubčekem

My, příslušníci leteckých útvarů v Českých Budějovicích, jsme s rozhořčením přijali zprávu o okupaci ČSSR některými armádami Varšavské smlouvy. V této vážné chvíli prohlašujeme, že pevně stojíme za presidentem Ludvíkem Svobodou, kterého považujeme za jediného vrchního velitele ozbrojených sil, za vládou republiky, vedenou s. Černíkem a za obrozeným ÚV KSČ v čele se soudruhem Dubčekem.

Jsme připraveni učinit vše, co bude prospěšné k ochraně a zachování cesty, nastoupené v lednu letošního roku.

Učiníme vše, aby nedošlo k žádným událostem, které by měly vážné následky. Vyvineme maximální úsilí, abychom vysvětlili příslušníkům okupačních socialistických armád, že nastoupenou cestu jsme zvolili svobodně a že přítomnost těchto armád není u nás potřebná ani žádoucí.

Za příslušníky VÚ 8514
major VINKOR

☆ ☆ ☆

U VÚ 8148 ve Kbelích se dnes ráno sešel ZV KSČ a hodnotil situaci. Plně se staví za předsednictvo vlády, za politiku s. Dubčeka a je pro okamžité svolání mimořádného, XIV. sjezdu KSČ.

Podepsán ZÁVODNÍ VÝBOR KSČ 8148 KBELY

KALNÉ RÁNO

Pod příkrovem tmy rozhučelo se pražské nebe basovým ropotem těžkých letounů. Téměř těsně nad pražskými střechami přelétávaly v intervalech deseti minut stroje, jejichž typ jsme rozeznali až kolem páté hodiny ranní — byly to šedé, hřmotné velryby, které pojmou mnoho vojáků a výzbroje. Ve čtyři hodiny ráno ožily ulice. Rozespalí lidé volali z oken na osamělé chodce:

„Je to pravda?"

Shluk lidí před budovou pražského rozhlasu zastavoval automobily a žádal řidiče, aby rozvezli varovný signál po celém městě nepřetržitým houkáním klaksonů. Tragický varhanní koncert burcoval spáče. Oranžové kropicí vozy převzaly funkci trubačů a jejich šoféři volali z otevřených okének:

„Jděte k rozhlasu!"

Pobledlí lidé v pyžamech a v narychlo přehozených pláštěnkách hovořili o události, která byla neuvěřitelná. V pět ráno přijíždí na kruhové náměstí Říjnové revoluce z Ruzyně první tři tanky, obrněné vozy a nákladní automobily se sovětskými značkami. Dopravu řídí černě odění regulovčíci v bílých rukavicích. Před budovou generálního štábu stojí tři obrněné vozy přeplněné vojáky v červených baretech. Do dveří štábu vchází civilista, kterého přivezlo černé vozidlo s diplomatickým číslem. U štábu hlídkují čtyři českoslovenští vojíni.

Velitelé tanků a výsadků studují mapy. Pražský hrad je obsazen. Za železnými zavřenými branami vidíme cizí vojáky v zelených přilbách. Strážce brány nemůže vyhovět uklízečce, která na Hradě pracuje, záporně kroutí hlavou a říká:

„....."

Starší paní sklonila hlavu a smutně odcházela.

V ohybu Choťkovy ulice stojí tank s přetrženým pásem, rozladění vojáci vyndavají kladiva a beze slova se chystají k opravám. Začíná drobně mrholit, kovově šedé kalné nebo kropí dlažbu s jizvami od těžkých ocelových tun.

Budova ústředního sekretariátu strany je obklopena vojáky se samopaly. V jednom z oken vidíme známou tvář Josefa Smrkovského.

Přicházejí zprávy o obsazení budov. Telefony vypovídají službu. Z hlasatelny rozhlasu slyšíme střelbu a redaktor Dienstbier říká vzrušeně:

„Jakýkoli odpor proti přesile je naprosto zbytečný..."

Předsednictvo Národního shromáždění žádá o odchod vojsk. President republiky Ludvík Svoboda do rozhlasového reproduktoru nabádá:

„Naléhavě vás žádám, abyste zachovali naprostý klid. S rozvahou a kázní, jakou jste zachovali dosud, vyčkejte dalších kroků ústavních orgánů republiky."

To není kapitulantství, je to jen p ř e d p o k l a d života.

PROHLÁŠENÍ VOJENSKÉHO ÚTVARU 8280 PROSTĚJOV

Jednotně za vládou. Jednotně za předsednictvem. Jednotně za plněním programu naší strany. Podepsán velitel útvaru pplk. Mansfeld, za tímto prohlášením stojí celý útvar.

Pracovníci Studia Československého armádního filmu

otřesení zprávou o bezdůvodném porušení suverenity ČSSR vojsky Varšavského paktu stojí pevně za Dubčekovým vedením strany a jsou připraveni splnit jakýkoliv úkol, který jim Dubčekovo vedení a legální státní orgány uloží. Jsou připraveni přinést pro zachování suverenity a dokončení demokratizačního procesu jakoukoli oběť.

Komunisté MNO/51 k situaci

V této chvíli osudové pro naše národy a všechen náš lid vyjadřují příslušníci MNO/51 důstojníci a občanští pracovníci plnou důvěru a podporu prvnímu tajemníku ÚV KSČ s. Dubčekovi, presidentu republiky s. Svobodovi, předsedovi vlády s. Ing. Černíkovi a všem řádně zvoleným ústavním i stranickým orgánům a činitelům.

Jako příslušníci ČSLA prohlašujeme, že jsme připraveni splnit jakékoliv rozkazy těchto představitelů naší strany a vlády v zájmu věci socialismu a svrchovanosti ČSSR.

Rozhodně odsuzujeme věrolomné porušení svrchovanosti našeho státu spojeneckými vojsky, které může mít tragické důsledky pro vývoj socialismu nejen u nás, ale na celém světě.

Příslušníci MNO/51

9

mladá fronta

21 SRPNA 1968 ROČNÍK XXIV

PRAHA Druhá zvláštní

ČÍSLO 232 (7369)

MLADÁ FRONTA - 21. srpna 1968 - DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ

Druhé zvláštní vydávní deníku Mladá Fronta vyšlo v rozsahu 1 listu (dvou stran).

Na titulní straně jsou otištěny pod hlavičkou "Záběry z dnešní Prahy..." 4 fotografické snímky, jejichž autorem je Petr MOTT. Dále jsou zde otištěny tyto články, výzvy, provolání atd.:

Městský výbor KSČ Praha svolává delegáty XIV. sjezdu do hlavního města:

Přijeďte okamžitě!

Komunistickým a dělnickým stranám světa!

Soudruzi!

ČSSR byla dnes proti vůli své vlády, Národního shromáždění, vedení KSČ a svého lidu okupována vojsky pěti států Varšavské smlouvy.

Tak se poprvé v dějinách mezinárodního hnutí odehrál akt agrese proti státu vedenému komunistickou stranou, provedený spojeneckými armádami socialistických zemí.

Vzhledem k tomu, že budova ÚV KSČ, kde zasedá předsednictvo ÚV KSČ, je obsazena okupačními vojáky, obrací se nejvyšší stranický orgán hlavního města ČSSR, Městský výbor KSČ v Praze, ke všem komunistickým a dělnickým stranám:

Soudruzi, protestujte proti tomuto bezpříkladnému porušení socialistického internacionalismu!

Žádejte ústřední výbory komunistických stran SSSR, Polska, NDR, Maďarska a Bulharska, aby přes dočasnou přítomnost okupačních jednotek nebyla paralyzována činnost ÚV KSČ v čele s Alexandrem Dubčekem a činnost legální Černíkovy vlády, žádejte okamžité stažení okupačních vojsk.

Vyzýváme vás, abyste uvážili účelnost okamžitého svolání mezinárodní porady komunistických a dělnických stran, která by zaujala patřičné stanovisko k aktu bezpráví vůči ČSSR a její komunistické straně.

Ať žije proletářský internacionalismus!

MĚSTSKÝ VÝBOR KSČ PRAHA

Prohlášení presidenta republiky Ludvíka Svobody

Praha 21. srpna (čtk). — Drazí spoluobčané, v posledních hodinách vznikla v naší zemi složitá situace. V současné chvíli vám nemohu říci více k jejímu objasnění. Jako president Československé socialistické republiky se k vám obracím s plnou odpovědností, kterou jsem s přijetím této funkce převzal, a naléhavě vás žádám, abyste zachovali plnou rozvahu a naprostý klid.

U vědomí své občanské odpovědnosti a v zájmu naší republiky nedopusťte, aby došlo k nepředloženým akcím. S důstojností a kázní, kterou jste prokazovali v minulých dnech, vyčkejte dalších kroků ústavních orgánů republiky.

Čtenářům časopisu Student a všem!

Redakce časopisu Student rozhodně protestuje proti obsazení naší země okupačními jednotkami Varšavské smlouvy.

Protestujeme proti němu jako proti aktu protiprávnímu, příčícímu se právu národů na sebeurčení, všem humanistickým cílům, které naše redakce měla při své práci na mysli, elementárním normám slušného státního soužití.

Stavíme se plně za prezidenta ČSSR Ludvíka Svobodu, za současnou vládu Národní fronty, za politiku a ideály reprezentované jménem Alexandra Dubčeka, za věc demokracie!

Redaktoři Studenta

Sdělení redakce Mladého světa

Redakce Mladého světa nemá možnost vydat zvláštní vydání svého časopisu. Zaměstnanci redakce se podílejí jako kolportéři na zvláštních vydáních Mladé fronty.

PROVOLÁNÍ PŘEDSEDNICTVA ÚV KSČ

Výzva ke klidu a rozvaze

Včera dne 20. 8. 1968 kolem 23. hod. večer překročila vojska Sovětského svazu, Polské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Mad'arské lidové republiky a Bulharské lidové republiky státní hranice Československé socialistické republiky. Stalo se tak bez vědomí presidenta republiky, předsedy Národního shromáždění, předsedy vlády i prvního tajemníka ÚV KSČ a těchto orgánů.

V těchto hodinách zasedalo předsednictvo ÚV KSČ a zabývalo se přípravou XIV. sjezdu strany. Předsednictvo ÚV KSČ vyzývá všechny občany naší republiky, aby zachovali klid a nekladli postupujícím vojskům odpor. Proto ani naše armáda, Bezpečnost a lidové milice nedostaly rozkaz k obraně země.

Předsednictvo ÚV KSČ považuje tento akt za odporující nejenom všem zásadám vztahů mezi socialistickými státy, ale za popření základních norem mezinárodního práva.

Všichni vedoucí funkcionáři státu, KSČ i Národní fronty zůstávají ve svých funkcích, do nichž byli jako představitelé lidu a členů svých organizací zvoleni podle zákonů a jiných norem, platných v Československé socialistické republice.

Ústavními činiteli je okamžitě svoláváno zasedání Národního shromáždění, vlády republiky, předsednictvo ústředního výboru KSČ svolává plénum ÚV KSČ k projednání vzniklé situace.

PŘEDSEDNICTVO ÚV KSČ

13

Prohlášení redakce Mladé fronty

Naši mladí přátelé!

Obracíme se k Vám v této vážné chvíli dějin naší země. Stalo se, co jsme ani ve snu neočekávali. Znáte nás z našich stránek, které byly popsány myšlenkami, jež nacházely Váš vřelý souhlas.

Stojíme pevně za jedinou reprezentativní vládou naší republiky, stojíme za presidentem Ludvíkem Svobodou, za předsednictvem ÚV KSČ v čele s Alexandrem Dubčekem, za předsednictvem Národního shromáždění. Stojíme v této chvíli za vším progresivním, co bylo v této zemi vytvořeno od ledna. Stojíme za suverenitou naší vlasti, která byla narušena. Odmítáme každého, kdo by se chtěl samozvaně vydávat za mluvčího národa!

Slibujeme Vám, že jestli toto číslo Mladé fronty bude poslední, na němž se podílíme, stane se tak. Nemůžeme změnit své názory, protože jsme socialisté a protože socialismus bez lidské tváře není socialismem. S naší podporou pro něco jiného nemůže nikdo počítat. Jestliže se objeví v příštích chvílích nějaká jiná Mladá fronta, byť sázená stejným písmem, nebude už naše. Chceme, abyste to věděli.

Zatím jsme tu. Situace je vážná.

Obracíme se na Vás s upřímnou výzvou a prosíme Vás, vezměte ji za svou:

Tuto situaci můžeme řešit jen **klidem a rozvahou**! Klid a ještě jednou klid. Každá provokace bude zneužita. Sebemenší nepokoj a neklid bude použit proti naší věci, bude to důvod k ozbrojenému zásahu. Vyvarujme se toho. Nic více než klid a rozvahu potřebuje tato země a její lid.

Jste mladí, možná že se chcete proslavit nějakými činy. Prosíme Vás, v této chvíli je největším činem klid, rozvaha, a bude-li to třeba, pasivní resistence.

Vaše redakce Mladé fronty

NESOUHLASÍME S OKUPACÍ!

Praha (r). — Ze všech stran naší republiky se scházejí telegramy a telefonáty ze závodů i od jednotlivců. Nikdo z poctivých lidí nesouhlasí s násilnou okupací naší republiky. Celozávodní výbor KSČ Československé obchodní banky v Praze 1 píše na adresu ÚV KSČ: S politováním a rozhořčením jsme vyslechli zprávu, že spojenecká vojska Varšavského paktu překročila hranice svobodné Československé socialistické republiky. Je tragédií v historii našeho mladého socialistického státu, že prvá vojska, která bez pozvání vlády a proti vůli našeho lidu překročila hranice naší samostatné socialistické republiky, nepatřila těm, které jsme dosud považovali za své třídní nepřátele, ale naopak spřáteleným socialistickým zemím. Je to pro nás nepochopitelné a tento nepřátelský čin našich spojenců, vedoucí k praktické okupaci naší samostatné země, nás naplňuje oprávněným hněvem a vzdorem. V této pro naše národy tak těžké chvíli, kdy každý poctivý občan Československé socialistické republiky, kterému leží socialismus a demokracie na srdci, prohlašujeme, že plně stojíme za našimi ústavními činiteli a Dubčekovým vedením naší komunistické strany. Ujišťujeme vás, že pracovníci Československé banky jsou připraveni splnit všechny vaše pokyny a zůstávají vám věrni.

V 6 hodin ráno včerejšího dne se sešel Československý svaz žen. Jeho místopředsedkyně s. Hláková nám přinesla do redakce toto prohlášení: Také my, československé ženy, stojíme v těchto nejtěžších chvílích našich národů pevně za vedením soudruha Dubčeka, za presidentem Svobodou a za celou naší vládou v čele se s. Černíkem. Prosíme vás, ve jménu štěstí našich rodin a dětí — píší ve svém prohlášení —, učiňte vše pro to, aby okupační vojska opustila co nejdříve naši vlast a umožnila našemu lidu uplatnit své svrchované

Pokračování na str. 2

A na straně druhé:

Pokračování ze str. 1

právo, aby rozhodoval sám ve své vlasti. Obracíme se na vás, československé ženy, abyste v této vážné chvíli zachovaly maximální klid a rozvahu.

Českoslovenští novináři prohlašují ústy předsednictva Svazu čs. novinářů: Chceme znovu před celým národem prohlásit, že zůstaneme pevně za presidentem Svobodou, za řádně zvoleným předsednictvem ÚV KSČ v čele s A. Dubčekem, za zákonnou vládou vedenou O. Černíkem a za vedením Národního shromáždění s J. Smrkovským. Nikomu jinému sloužit nechceme a nebudeme. Vyzýváme všechny novináře, aby vytrvali v duchu pokrokových a demokratických tradic našeho lidu a neučinili nic, za co by se v budoucnu museli stydět.

Velení a příslušníci tankového svazku Jana Žižky z Trocnova poslali ministru Národní obrany a předsednictvu ÚV KSČ tento telegram: Velení a štáb svazku vyjadřují jednomyslnou podporu stanovisku předsednictva ÚV KSČ, žádáme okamžité svolání XIV. sjezdu KSČ.

Předsednictvo ÚV Svazu protifašistických bojovníků a všechny odbojové složky vyslovují bezvýhradnou podporu ústavním představitelům ČSSR v čele s prezidentem Ludvíkem Svobodou. Vyzývají všechny české i slovenské odbojáře, aby ve spolupráci s ostatními organizacemi Národní fronty podporovali a plnili směrnice legální vlády. Věříme, že tak, jak tomu bylo v minulosti, i nyní ukáží naši odbojáři vysokou politickou a národní uvědomělost a pohotovost v zájmu pomoci ohrožené vlasti.

Velení Svazu spotřebních družstev žádá dohlížecí výbory v jednotlivých obcích, aby ve spolupráci s místními národními výbory nepřipustily nepředložené akce. Zároveň vyzývá všechny funkcionáře a pracovníky družstevního obchodu k zachování největší rozvahy při zajišťování zásobování našeho obyvatelstva.

Pracovníci oborového ředitelství nákupu a zásobování, zaměstnanci Pražské informační služby, předsednictvo ÚV ČSTV, vedení Automobilových závodů Škoda v Mladé Boleslavi, a další a další podniky i kolektivy vyslovují plnou podporu naší vládě a presidentu Ludvíku Svobodovi.

Ministři k současné situaci

Praha (čtk). — Vzhledem k tomu, že nebylo možno dokončit dnešní noční zasedání vlády, které mělo pokračovat ráno, aby se dále projednala vzniklá situace a schválil dopis vládám států Varšavské smlouvy, sešla se skupina podepsaných ministrů a prohlašuje:

1. Stojíme všichni pevně za všemi legálně zvolenými ústavními a politickými orgány a stojíme pevně za dnešním prohlášením předsednictva ÚV KSČ, určeného všemu lidu.

2. Považujeme obsazení ČSSR, které se událo bez souhlasu a bez vědomí čs. vlády, za nezákonný akt, odporující mezinárodním právu a zásadám socialistického internacionalismu.

Podepsaní ministři, kteří se mohli sejít, vynaloží veškeré úsilí, aby vláda mohla pokračovat ve své snaze o zachování suverenity naší socialistické republiky.

Vyzýváme všechny občany, aby to vládě umožnili zachováním rozvahy a klidu.

Podepsání ministři:

Ing. Július Hanus, prof. dr. Vladimír Kadlec, Ing. Josef Krejčí, Božena Machačová, František Penc, Ing. Stanislav Rázl, Ing. Bohumil Sucharda, Ing. Václav Vaněš, Michal Štancel, dr. Ing. Vladislav Vlček, dr. Václav Hromádka (místopředseda ÚKLK).

Prohlášení uměleckých svazů

Všem občanům!

V tragické chvíli našich národů obracíme se na všechen československý lid, na všechny Čechy a Slováky. V této chvíli není mnoho času na plané řeči. Holýma rukama tanky nezastavíme. Zbraně nepoužíváme, ale můžeme se bránit jinak. Nikdo nás přece nemůže přinutit, abychom uznali cizí nesmyslnou zvůli. Stojíme za vládou této země. Stojíme za hlavou našeho státu, prezidentem Svobodou. Stojíme za vládou předsedy Černíka. Stojíme za Dubčekovým vedením Komunistické strany Československa. Kdyby násilím byly tyto zákonně zvolené orgány smeteny, pak za ně může nastoupit pouze vláda okupační, cizí, se vším, co k tomu náleží. Kdyby se našel jediný Čech nebo Slovák, který by s těmito násilím nám vnucenými orgány spolupracoval, nebo dokonce do nich vstoupil, pak nechť ví, že tak činí v rozporu s vůlí tohoto lidu, v rozporu s jeho historickým posláním, a že bude navždy lidem této země považován za zrádce.

Vyzýváme vás: nesmiřujte se se situací, nepřijměte ji ani nejmenší zdáním normálnosti a legality. Je to naše poslední možnost, jak ovlivnit naši společnou budoucnost. V duši jsme všichni svobodní. Nikdy nesmíme už ztratit hrdost na to, že jsme syny českého a slovenského národa. Vydržte, dokud námi svoboda nebude zaručena těmi, jimž jste dali své hlasy důvěry.

Držte všichni spolu — bez ohledu na politické vyznání, bez ohledu na věk, bez ohledu na zaměstnání. Vytvořte hradbu společné vůle, hradbu lidské hrdosti a důstojnosti. Zůstávejte na svých pracovištích, neshromažďujte se na volných prostranstvích a v ulicích, nezavdávejte záminku k provokacím. Vykonávejte pouze tu práci, která zajišťuje bezprostřední potřeby obyvatelstva.

Náš cíl — to je návrat suverenity našemu státu, to je uchování legality všech orgánů, které jste si zvolili a kterým jste dali svou důvěru!

Svaz čs. spisovatelů,
Svaz čes. novinářů,
Svaz film. a tv. umělců,
Svaz výtvarných umělců,
Svaz čs. hudebníků,
Svaz čs. architektů,
Svaz čs. div. umělců,
Příprav. výb. Svazu vědec. prac.

Hlas představitelů mládeže

HRADEC KRÁLOVÉ (fer). — PO ŠESTÉ HODINĚ RÁNO VYPRACOVALI ČLENOVÉ KV ČSM A NOVĚ VZNIKAJÍCÍCH MLÁDEŽNICKÝCH ORGANIZACÍ REZOLUCI, V NÍŽ ODSUZUJÍ OBSAZENÍ NAŠÍ ZEMĚ JEDNOTKAMI STÁTŮ VARŠAVSKÉ SMLOUVY. „DOMNÍVÁME SE, ŽE NEJSOU ŽÁDNÉ DŮVODY K OBAVÁM O OSUD SOCIALISMU V NAŠÍ ZEMI. STOJÍME PEVNĚ ZA SOUDRUHY DUBČEKEM, SVOBODOU, SMRKOVSKÝM. VYZÝVÁME MLADÉ LIDI VÝCHODOČESKÉHO KRAJE, ABY POSLOUCHALI USTAVNÍ PŘEDSTAVITELE A ABY ZACHOVALI POŘÁDEK A KLID," PRAVÍ SE MJ. V PROHLÁŠENÍ.

Členové Ústřední revizní komise ČSM a členové revizních komisí všech stupňů nám poslali dopis, v němž oznamují, že plně stojí za politikou vedení strany v čele se s. A. Dubčekem, za vládou Československé republiky v čele se s. O. Černíkem a presidentem republiky s. Ludvíkem Svobodou.

Budeme všichni rukou společnou a nerozdílnou hájit jejich stanovisko a naši novou politiku.

Zásadně se neztotožňujeme s vměšováním do československých záležitostí spojeneckými zeměmi a vojsky.

Chleba bude

Praha (mf). — Už od časných ranních hodin se před prodejnami potravin a mlékárnami tvořily dlouhé fronty občanů. Matky i otcové rodin projevovali obavy ze zhoršeného zásobování. Je to zcela pochopitelná obava, protože okupační vojska zatarasila svými tanky pražské ulice a mosty. Potravin je ovšem dost a tak není důvod k obavám. Telefonovali jsme hned dopoledne do Pražských pekáren v Holešovicích. Výroba chleba jede naplno, chléb se nakládá a rozváží, ovšem jsou potíže při průjezdu zásobovacích aut ulicemi. V pražských mlékárnách v Radlicích, Vysočanech, v Hostivicích a v ostatních mlékárnách nezaznamenali dosud žádné potíže v přísunu mléka a slibují, že cisterny s mlékem se dostanou do mlékárny, a mléko do obchodů tak jako v ostatní dny, i kdyby auta s mlékem musela hlavní centra Prahy objíždět okliky.

Z Potravin Praha vzkazují: aby nevznikla panika v zásobování, zavedli jsme „Prodej do jedné ruky". Prodáváme každému kupujícímu 2 kg mouky, 1 kg cukru, půl kila másla, čtvrt kila sádla, pět vajec a jeden kus mýdla, tři konzervy a 5 kilo brambor. Nemějte obavy, potravin je dost, jde jen o to dostat je do obchodů, což je zatím problém pouze v Praze.

Myslím, že mohu všem matkám s nákupními taškami — neboť jsem také matka a stejně jako ony zastižena okupací nepřipravena — říci: Vydržte, nepodlehněte okamžité panice! Jídla bude dost pro naše děti i pro nás!

17

HLAS PRAŽSKÉ UNIVERSITY

Universita Karlova věrná svými tradicím humanismu, vědy, pokroku a pravdy co nejrozhodněji protestuje proti postupu pěti spřátelených vlád Varšavské smlouvy, jímž byly porušeny zásady vztahů mezi socialistickými zeměmi a základní normy mezinárodního práva.

Věda a její lidskost může růst jen tam, kde panuje svoboda, samostatnost, státní suverenita a mír. Proto Universita Karlova všemi svými silami stojí za našimi představiteli státní moci a komunistické strany, kteří v poledním období vytvářeli všechny podmínky pro mírový a úspěšný rozvoj života našeho socialistického státu. A proto žádá okamžitý odchod okupačních vojsk z území našeho státu.

Universita Karlova také věří, že vědecký svět podpoří solidárně její stanovisko.

K tomuto prohlášení se připojili také redakce časopisu Universita Karlova.

DOPOLEDNE V PRAZE

Po Václavském náměstí projíždějí nákladní auta ověšená převážně mladými lidmi, kteří zpívají československou hymnu. Plné ulice občanů Prahy jim mávají a tleskají. Vykřikují nesouhlasné projevy s tím, co všichni tak pohnutě prožíváme — s obsazením našeho státu spojeneckými vojsky Varšavské smlouvy. Jde o bytí a nebytí suverénního Československa, které se odhodlalo vykročit k socialismu svou cestou.

Na každé důležitější křižovatce stojí několik sovětských vojenských vozidel — tanky, obrněné transportéry, nákladní auta, plně obsazena sovětskými vojáky. Dívám se jim do tváří. Jsou mladí, co mohou vědět o situaci v naší zemi? Nejspíš jen to, co jim řekli jejich velitelé. Pražany to přirozeně zajímá, snaží se s nimi mluvit a oni odpovídají, že k nám přišli udělat pořádek. Ptám se jednoho z vojáků, jestli si myslí, že dělají správně. Ukazuji přitom na spousty lidí kolem, kteří zcela jasně projevují svůj nesouhlas s okupací našeho města a celé republiky. Krčí rameny a říká, že dostali rozkaz. Říkám mu, že rozkaz je rozkaz a nemusí mít nic společného s pravdou, spravedlností, svědomím a cti. A jestli si myslí, že z tohoto hlediska bude moci, možná po letech, zodpovědět svůj nynější čin. Dívá se zarytě pod nohy a mlčí. Nemá co říci.

Lezu na stupačku obrněného transportéru a obracím se jako novinář na sovětského majora. Kladu mu tytéž otázky. Mluvím rusky, on též přesto dělá, jako by neslyšel. To není devatenáctiletý chlapec, je mu asi pětačtyřicet let a má vysokou hodnost. Ví, proč je tady, a ví, co má dělat. Transportér se občas rozjede kupředu a zase zpět, aby roztlačil shromažďující se dav.

Po Příkopech projíždí sovětský tank a drásá svými pásy chatrnou vozovku. Lidé volají Dubček, Dubček, a na okupační vojáky „Jděte domů!" Z tranzistorového přijímače se stále ozývají výzvy Československého rozhlasu ke klidu. Ano, nejdůležitější je nyní zachovat rozvahu. Jakákoliv naše odpověď silou by znamenala totéž co sebevražda. To není výraz porobeneckého. To je projev duševní převahy, víry ve vítězství pravdy.

Vidím kolem sebe ženy i muže, kteří pláčou zoufalstvím, pocitem nebývalé křivdy i zklamání. Jak kontrastní obraz proti tomu, jejž si pamatujeme z konce války.

Píši tyto řádky v kanceláři redakce a otevřeným oknem slyším střelbu samopalů. Je hrozbou. Komu? Dnes zřejmě lidu této země, pro jeho v minulých měsících projevenou odvahu a jednotu. Ale všeho do času. Nevím, jak se situace vyvine do večera, do zítřka. Ale vím jedno. Že žádnému násilí a zvůli se ještě nikdy nepodařilo slavit jiná, než dílčí vítězství. Konečné vítězství patří v historii vždy tomu, který nepoužívá jako hlavního argumentu klacku ani kulky, ale především svého mozku — nepokořeného, klidného a hlavně moudrého.

Je právě 11.15 hod. Rozhlas pro Prahu a Střední Čechy vysílá zprávu, že před budovou rozhlasu došlo ke střelbě, při které bylo usmrceno několik lidí. Je to strašná zpráva. Ale právě proto, že již došlo ke krveprolití, právě proto, abychom zabránili katastrofě, která by pohřbila zcela a na dlouhou dobu naděje, jež nám zůstávají, voláme po klidu! Nezavdávejte žádné podněty, na které by se dalo odpovídat střelbou. Pouze rozvaha může chránit naši budoucnost, k níž jsme sotva vykročili

Ze zahraničí

Situace v Československu vyvolala ve světě vážné znepokojení. President Tito svolal předsednictvo ÚV SKJ na středu večer ve 20 hodin našeho času na Brioni. K projednání čs. událostí se schází vedení Italské komunistické strany. Generální tajemník IKS Luigi Longo přerušil dovolenou, kterou tráví nedaleko Moskvy a vrací se do Říma. Nejhlubší znepokojení vyjádřil mluvčí Vatikánu.

Sovětský veľvyslanec v Londýně informoval britskou vládu o situaci v ČSSR. Britský premiér svolal poradu svých hlavních spolupracovníků. Náměstek generálního tajemníka NATO svolal radu NATO v Bruselu. O čs. událostech jednají vláda norská, dánská, holandská, rakouská. V rakouské armádě byl vyhlášen stav nejvyšší pohotovosti.

Švédská vláda vyjádřila své hluboké pochopení pro zármutek a zklamání čs. lidu.

Na středu bylo svoláno také plénum ÚV Rumunské komunistické strany. Politické byro FKS vyjádřilo „překvapení a nesouhlas s vojenskou intervencí vůči ČSSR".

Sovětský veľvyslanec v USA Dobrynin osobně informoval presidenta Johnsona o vstupu sovětských vojsk do ČSSR.

□

V Sovětském svazu, NDR, Polsku, Bulharsku bylo oznámeno, že „se vlády těchto zemí rozhodly splnit prosbu stranických a státních činitelů Československa, aby poskytly bratrskému lidu ČSSR neodkladnou pomoc včetně pomoci ozbrojených sil".

Dráhy zůstanou prázdné

Ve středu před polednem měli odjet rychlíkem Saxonia naši nejlepší atletičtí junioři a juniorky na III. mistrovství Evropy „olympijských nadějí" v Lipsku.

Neodjeli. Místa v jejich drahách na dráze lipského stadiónu zůstanou prázdná. Ani jeden (nebo jedna) z nich však toho nelitují. Bylo by možné opustit v těchto chvílích vlast? A tak čekají v budově ÚV ČSTV na nejbližší vlakové spojení do svých domovů.

Cestou z Poříčí jsme potkali další dva atletické reprezentanty: Mirek Hruš: „Snažil jsem se teďka diskutovat s posádkami pěti tanků, ale je to zbytečné. Budu ještě někdy závodit svobodně??" A Jaroslava Valentová: „Je to hrozné! Zatím jsem zažila jenom čestné boje na dráze... Nastoupit v této chvíli proti sovětským rekordmankám, skočila bych do výšky [illegible] dva metry. Určitě!..."

Bezpečnostní výbor NS hlásí

Branný a bezpečnostní výbor NS vyzývá všechny příslušníky Čs. lidové armády a Sboru národní bezpečnosti, aby zůstali věrni Alexandru Dubčekovi, ústřednímu výboru KSČ a presidentu republiky Ludvíku Svobodovi. Branný a bezpečnostní výbor je vyzývá, aby odmítli propůjčit se k činům, které by poskvrnily jejich čest.

Dvě minuty protestního tleba

Svaz čs. novinářů, spisovatelů, Svaz divadelních, výtvarných umělců, Svaz architektů, filmových a televizních umělců, Svaz čs. skladatelů i vědečtí pracovníci vyzvali všechen lid Československé socialistické republiky:

Úderem dvanácté hodiny dne 21. 8. 1968 zastavme na dvě minuty práci.

NOC NA 21. SRPNA

Nad Prahou křižovala tu moc těžká letadla s cizími značkami. Rozhlas přestal fungovat. Uprostřed věty „Včera dne 20. srpna 1968 kolem 23. hodiny překročila vojska..." nastalo ticho. Postupně byly umlčeny všechny stanice. A na vlně 210 metrů se ozvala rozhlasová stanice Vltava, česky a slovensky hlásila prohlášení TASS. Prý se „osobnosti KSČ obrátily na SSSR s prosbou o vojenskou pomoc, protože je naše republika ohrožena kontrarevolucí a protisocialistickými elementy, které jsou ve spojení s vnějšími silami..." Několik gramatických chyb, špatná výslovnost a celá stylizace připomínají doby, na které se nezapomíná.

Stojím před budovou ústředního výboru KSČ. Přišli sem novináři i mladí lidé z různých vrstev. Diskutují, nesouhlasí s okupací, někteří dívky pláčí. Chceme mluvit s Alexandrem Dubčekem nebo s jinými představiteli komunistické strany. Není to možné. A co vláda? Proč dosud nevydala nějaké prohlášení k situaci, proč nikdo nic neříká? Strakovka je prý obsazena.

V tom přichází zpráva: Sovětská vojska jedou od Ruzyně. A hned v zápětí druhá: Už jsou na mostě!

Jsou 4 hodiny 30 minut — před budovu ÚV KSČ přijíždějí sovětské tanky a obrněná vozidla. Do chmurné těžké tmy vyskakují sovětští vojáci. Dostávají povely a obsazují budovu. Rozestavují se kolem, stojí od sebe ve vzdálenosti asi 20 metrů s automaty. Přistupuji k jednomu z nich: „Jsme přece bratři. Já jsem český člověk..." Přiskakuje velitel a odhání mě. „S nikým nemluv," křičí na vojáka. Jdu za chvíli za druhým: „V roce 1945 jsme vítali sovětské vojáky v Praze v máji..." „S nikým nehovořit", slyším opět křik. Voják proti mně odjišťuje zbraň a odhání mě." Budem „stroljat." Další tanky přijíždějí ze tmy.

Podivná stanice Vltava zkouší opět svou lámanou češtinou vysvětlit okupaci: „Pod rouškou lživých frází o demokracii" a „provokatérů, které u vás..." Vojska prý budou stažena, až bude odstraněna nebezpečí hrozící socialismu. Okupace není prý namířena proti jakémukoliv státu a „uvží věci míru a jsou diktovány zájmem bezpečnosti v Evropě..."

Jsme zvyklí na velikou licoměrnost, naše dějiny jsou plny pravd a lží. Na tuto lež a toto násilí však nikdy nezapomeneme. Nemůžeme. Nesmíme.

Dovídáme se, že cizí letadla shazují letáky — kdy je natiskli? — že presidentem republiky je Antonín Novotný, který prý byl svržen protisocialistickou klikou...

Jak naivní jsou tito generálové a „státníci", kteří si myslí, že srazí na kolena naši svobodu, naši víru. Naivní? Ne, tuková slova v těchto chvílích navždy odkládáme.

Všichni jsme prožili tuto tragickou noc jako čestní čeští lidé. Jen zrádci v těchto chvílích, kdy naše země krvácí, prožívají své štěstí, štěstí proradných zrádců, dogmatiků a nepřátel vlastního lidu.

Prožil jsem na pražských ulicích, na ulicích svého hrdinného města mnichovskou potupu, na Příkopech jsme 15. března 1939 hrozili nacistům, 28. října 1939 jsme manifestovali za svobodu, v květ 1945 jsme uvítali novou svobodu prvními čísly Mladé fronty, po lednu 1968 jsme otevřeli cestu k novému životu.

Naše dějiny jsou posety tragédiemi. Mnohokrát jsme byli pošlapáváni. Ale vždy jsme se dočkali svobody. I tentokrát vzejde svoboda v našich zemích.

21

V PRAZE VE STŘEDU 21. SRPNA 1968

Svobodné slovo

★★★ LIST ČESKOSLOVENSKÉ STRANY SOCIALISTICKÉ NOSITEL ŘÁDU PRÁCE

SVOBODNÉ SLOVO - 21. SRPNA 1968 - DRUHÉ ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ

Druhé zvláštní vydání deníku Československé strany socialistické vyšlo na 1 straně. Jsou zde otištěny 3 fotografie z okupované Prahy s poznámkou:

"Snímky v tomto čísle jsou od našeho fotoreportéra Jiřího HELLERA".

List otiskuje pak tyto články:

Zachovejte klid a pořádek! Nedejte se vyprovokovat k činům, na které čekají nepřátelé našeho lidu! Nevěřte provokatérům a štváčům! Naše síla je v jednotě, jako byla vždy v rozhodujících hodinách života našich národů, v klidu a v rozvaze! V našem spravedlivém zaníceni pro pravdu a právo nejsme sami!

CIZÍ VOJSKA NA NAŠEM ÚZEMÍ

Včera, dne 20. srpna 1968 kolem 23. hodiny překročila vojska Sovětského svazu, Polské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky státní hranice Československé socialistické republiky. Stalo se tak bez vědomí presidenta republiky, předsedy Národního shromáždění, předsedy vlády a prvního tajemníka ÚV KSČ a těchto orgánů. V těchto chvílích zasedalo předsednictvo ÚV KSČ a zabývalo se přípravou XIV. sjezdu KSČ. Předsednictvo ÚV KSČ vyzývá všechny občany naší republiky, aby zachovali klid a nekladli postupujícím vojskům odpor. Proto ani naše armáda, bezpečnost a Lidové milice nedostaly rozkaz k obraně země. Předsednictvo ÚV KSČ považuje tento akt za odporující nejen zásadám vztahů mezi socialistickými státy, ale za popření základních norem mezinárodního práva. Všichni vedoucí funkcionáři státu, Komunistické strany Československa i Národní fronty zůstali ve svých funkcích, do nichž byli jako představitelé lidu a členů svých orgánů zvoleni podle československých zákonů a jiných norem platných v Československé socialistické republice. Ústavními činiteli je okamžitě svoláváno zasedání Národního shromáždění a vlády republiky a předsednictvo ÚV KSČ svolává plénum ÚV KSČ k projednání vzniklé situace.

PŘEDSEDNICTVO ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU
KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVENSKA

PROHLÁŠENÍ
presidenta republiky
Ludvíka Svobody

PRAHA (čtk) — Drazí spolubčané, v posledních hodinách vznikla v naší zemi složitá situace. V současné chvíli vám nemohu říci více k jejímu objasnění. Jako president Československé socialistické republiky se k vám obracím s plnou odpovědností, kterou jsem s přijetím této funkce převzal a naléhavě vás žádám, abyste zachovali plnou rozvahu a naprostý klid.

U vědomí své občanské odpovědnosti a v zájmu naší republiky nedopusťte, aby došlo k nepředloženým akcím. S důstojností a kázní, kterou jste prokazovali v minulých dnech vyčkejte dalších kroků ústavních orgánů republiky.

Z dramatického rána

PROHLÁŠENÍ předsednictva ÚV KSČ, které vzrušilo tak prudce v noci celou naši vlast, mělo nesmírný ohlas. Praha se probouzela. Snad ani jediný rozhlasový přijímač nebyl němý. Lidé se ze-chvěli, ale zachovávají důstojnost a klid.

NOVINY vycházely ve zvláštních vydáních. Rudé právo hned s prohlášením kolektivu redakce, v němž se kolektiv redakce plně ztotožnil za Dubčekovo vedení strany. Také další listy — mezi nimi i naše Svobodné slovo — přinášejí stejné hlasy.

A teď z ostatních míst:

OV KSČ v Karlových Varech se jako jeden z prvních přihlásil s podporou. Na OV se dostavili dva sovětští důstojníci, kteří prohlásili, že na Karlovarsku zůstanou malé sovětské jednotky k ostraze našich hranic s NSR.

S dalšími prohlášeními přišla předsednictva KV Severočeského a Západočeského kraje. V rozhlase četla prohlášení pracovníků rozhlasu Věra Slovíčková a zprávy komentovali D. Jeníček a M. Welner.

Stejné hlasy znějí i ze Slovenska. Za Dubčekem, presidentem Svobodou a Černíkovou vládou stojí KV KSČ Západoslovenského a Východoslovenského kraje.

Do rozhlasu volala posluchačka z Malešic, že tam byly z letadla rozhazovány letáky, v nichž byl prohlašován za presidenta republiky A. Novotný.

Městský výbor KSČ v Praze vydal krásné prohlášení, Pražané prodělávají nejtěžší chvíle od konce druhé světové války, říká se v něm, že MV věří, že Pražané zůstanou věrni sobě, že zachovají důstojný klid a nepřipustí žádné nepředložené činy, které by mohly mít nedozírné následky. Věří v důstojný postoj obyvatelstva Prahy.

Po šesté hodině Čs. rozhlas oznámil, že Vítkovické železárny, Nová huť a další místa byla obsazena vojsky Varšavského paktu. Stejně tak sekretariát KV v Brně, kde zasedá krajský výbor.

Mnoho organizací KSČ žádá okamžité svolání mimořádného XIV. sjezdu strany. Solidární s tím jsou i organizace v armádě a ministerstva vnitra.

V 6.30 hod. Čs. rozhlas vysílal výzvu, aby se členové předsednictva Národního shromáždění sešli okamžitě na schůzi, aby přijeli všemi dopravními prostředky. Podepsání místopředsedové NS: A. Žiak, J. Zedník a A. Poledňák, člen předsednictva NS.

Za Dubčekovo vedení strany se postavili i představitelé Svazu čs.-sovětského přátelství, Čs. svazu tělesné výchovy aj.

Vedoucí pracovníci ÚV Československé strany socialistické ujišťují všechny příslušníky strany a všechny občany naší republiky, že vedení strany stojí plně za ústavními činiteli našeho státu. Vyzýváme naše členy i občany k zachování klidu.

Na dnešní dopoledne je svoláno předsednictvo ÚV k projednání vzniklé situace okupací vojsky Varšavského paktu.

Podepsáni:

dr. B. KUČERA, předseda
J. FLEYBERK, ústřední tajemník
Zd. VODIČKA, zástupce ústředního tajemníka
M. ALBRECHT, krajský tajemník Středočeského kraje
M. KOPERNICKÝ, tajemník městského výboru strany
O. BALABÁN, ředitel Melantrichu
dr. J. PAVLIS, šéfredaktor, Svobodného slova

PŘED DVACETI TŘEMI ROKY jsme na ně čekali s nadějí a láskou. Tehdy osvoboditelé, přijeli k nám unavení a naše slzy radosti jim smyly prach dlouhé cesty s tváří. Velkolepý pochod, který byl léta vysvětlován jako výsledek přímého rozkazu Stalina, byl grandiózní operací. Včera si ji zopakovali synové a vnuci tehdejších hrdinů. Na rozdíl od svých otců a dědů ti včerejší vlastně ani nevěděli proč přijeli. Čekali rozhodně něco jiného. Dokázali však především jedno: připomenout národu, že jsme okupanty „vítali" již jednou. I oni chtěli být u nás na věky, ale i oni musejí nakonec neslavně odejít!

25

PRAVDA ZVÍTĚZÍ!

V okamžicích, kdy píšeme tyto řádky, přelétají nad redakcí Svobodného slova letadla, a na některých místech Prahy již stojí cizí ozbrojené složky. Na Václavském náměstí se shlukují lidé kolem československé vlajky.

A právě v této chvíli nemůžeme stejně jako vy všichni, pokud vůbec budete tyto řádky číst, dělat cokoliv jiného, než zachovat alespoň vnější klid, a zároveň si pevně říci, že se nikdy znepronevěříme sami sobě. Ideálům svobody a demokracie, v jejichž jménu vznikla Československá republika, ideálům svobody a demokracie, v nichž jsme vychovávali své děti, v nichž jsme chtěli žít a žili jsme znovu od ledna tohoto roku.

To je jediná cesta, jediná možnost. Vnitřní síla, jež naše národy zachovala v nejtěžších chvílích v minulosti a v níž je naděje pro nejtěžší zkoušku dneška.

Bylo-li kdy třeba věrnosti principům svobody, demokracie a skutečného humanistického socialismu, pak je to tato chvíle. Proto podpořme, dokud je k tomu byť jen jediná šance, svobodně zvolené a našimi národy uznávané představitele — prezidenta Ludvíka Svobodu, jedinou legální vládu, pokrokové a s lidem spjaté politické vedení Národní fronty i všech čestných a demokratických komunistů i nekomunistů, vedení soustředěné kolem Alexandra Dubčeka.

Současně je příkazem těchto osudových chvil: odmítnout každou provokaci zevně i zevnitř! Nepřipustit, aby zkompromitované elementy zneužily národní tragédie ke svému prospěchu! Odmítnout pomlouvání vedoucích osobností naší svobodné demokratické a socialistické společnosti šířené záměrně z některých sousedních zemí s cílem narušit důvěru a pevné spojení mezi vedením a lidem, které je nyní největší a možná jedinou naší zbraní!

V pevné naději. V pevné víře. V nezlomném odhodlání.

PRAVDA ZVÍTĚZÍ!

REDAKCE SVOBODNÉHO SLOVA

ročník I.
22. srpna 1968
ročník XVII.
Literární noviny

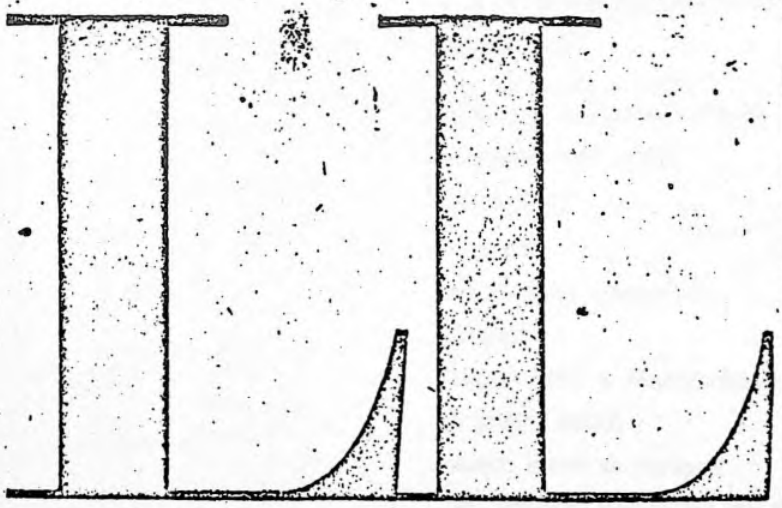

LITERÁRNÍ LISTY

TÝDENÍK SVAZU ČS. SPISOVATELŮ

LITERÁRNÍ LISTY - 22. SRPNA 1968 - ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ

Orgán Svazu československých spisovatelů ve zvláštním vydání o dvou stranách (1 listu) otiskuje na první straně snímek sochy Svatého Václava od Jiřího HELLERA, dále báseň s datem 21.8.1968, jejímž autorem podle literárně-kritického rozboru je s největší pravděpodobností básník Vladimír HOLAN, a dále dvě Prohlášení. Otiskujeme:

Tak už jste tady ... vítejte!
Vítejte, letní hosté
z hlubin mrazu,
vítejte nám
po starém obyčeji
s pancířem chleba,
s tímto krystalem slzotvorné solí
jež rozežírá,
vše, co padlo s nebe,
Vítejte v láskyplném objetí,
v němž praští kosti,
sákne krev
z plodů
na sklonku výsluní.
A znovu
hluchoněmí s hluchoněmými.
A znovu osiky,
osiky, které se otřásají
při pouhém pomyšlení na Jidáše.
Na úsvitě zařičel kohout.
Zapírám,
že jsem vás kdy znal.
Zapírám podruhé,
potřetí.

21. 8. 1968

PROVOLÁNÍ KE VŠEM OBČANŮM !

V tragické chvíli našich národů obracíme se na všechen československý lid, na všechny Čechy a Slováky. V této chvíli není mnoho času na plané řeči. Holýma rukama tanky nezastavíme. Zbraně nepoužíváme, ale můžeme se bránit jinak. Nikdo nás přece nemůže přinutit, abychom uznali cizí nesmyslnou zvůli. Stojíme za hlavou našeho státu, presidentem Svobodou. Stojíme za vládou předsedy Černíka. Stojíme za Dubčekovým vedením Komunistické strany Československa. Kdyby násilím byly tyto zákonně zvolené orgány smeteny, pak za ně může nastoupit pouze vláda okupační, cizí se vším, co k tomu náleží. Kdyby se našel jediný Čech anebo Slovák, který by s těmito násilím nám vnucenými orgány spolupracoval nebo dokonce do nich vstoupil, pak nechť ví, že tak činí v rozporu s vůlí tohoto lidu, v rozporu s jeho historickým posláním a že bude navždy lidem této země považován za zrádce.

Vyzýváme vás: nesmiřujte se se situací, nepřiznejte jí ani nejmenší zdání normálnosti a legality. Je to naše poslední možnost, jak ovlivnit naši společnou budoucnost. V duši jsme všichni svobodní. Nikdy nesmíme už ztratit hrdost na to, že jsme syny českého a slovenského národa. Vydržte, dokud nám svoboda nebude zaručena těmi, jimž jste dali své hlasy důvěry.

Držte všichni spolu — bez ohledu na politické vyznání, bez ohledu na věk, bez ohledu na zaměstnání. Vytvořte hradbu společné vůle, hradbu lidské hrdosti a důstojnosti. Zůstávejte na svých pracovištích, neshromažďujte se na volných prostranstvích a v ulicích, nezavdávejte záminku k provokacím. Vykonávejte pouze tu práci, která zajišťuje bezprostřední potřeby obyvatelstva.

Náš cíl — to je návrat suverenity našemu státu, to je uchování legality všech orgánů, které jste si zvolili a kterým jste dali svou důvěru!

SVAZ ČS. SPISOVATELŮ

SVAZ ČESKÝCH NOVINÁŘŮ

SVAZ DIVADELNÍCH UMĚLCŮ

SVAZ FILMOVÝCH A TELEVIZNÍCH UMĚLCŮ

SVAZ ARCHITEKTŮ

PROHLÁŠENÍ

Profesoři a studenti filosofické fakulty Karlovy university posoudili vzniklou situaci a vyslovují toto stanovisko:

Obsazení suverénní Československé socialistické republiky vojsky některých států Varšavské smlouvy považujeme za tragické a ničím neomluvitelné porušování všech základních principů mezinárodního práva.

Požadujeme, aby svrchované orgány: vláda republiky, Národní shromáždění, ústřední výbor KSČ, jimž vyslovujeme svoji plnou důvěru, vyzvaly vlády států Varšavské smlouvy, jež přikročily k intervenci, aby okamžitě odvolaly svá vojska z území republiky. Vyslovujeme též požadavek okamžitého svolání mimořádného sjezdu KSČ.

Nechť vláda republiky v čele s presidentem Ludvíkem Svobodou požádá OSN o okamžité mimořádné svolání Rady bezpečnosti k posouzení vzniklé situace.

Budeme do krajnosti hájit svobodu našich národů, suverenitu a nezávislý, demokratický a socialistický vývoj státu.

PROFESOŘI A STUDENTI
FILOSOFICKÉ FAKULTY
KARLOVY UNIVERSITY
V PRAZE

Na druhé straně je serie tří snímků Jiřího HELLERa, s touto legendou:

"NOVÁ STANICE NA VÁCLAVSKÉM NÁMĚSTÍ
V 8 HODIN
V 9 HODIN
V 11,30 HODIN"

Dále tyto články:

PROHLÁŠENÍ
presidenta republiky
LUDVÍKA SVOBODY

PRAHA (ětk) — Drazí spoluobčané, v posledních hodinách vznikla v naší zemi složitá situace. V současné chvíli vám nemohu říci více k jejímu objasnění. Jako president Československé socialistické republiky se k vám obracím s plnou odpovědností, kterou jsem s přijetím této funkce převzal a naléhavě vás žádám, abyste zachovali plnou rozvahu a naprostý klid.

U vědomí své občanské odpovědnosti a v zájmu naší republiky nedopusťte, aby došlo k nepředloženým akcím. S důstojností a kázní, kterou jste prokazovali v minulých dnech, vyčkejte dalších kroků ústavních orgánů republiky.

Dne 30. července vyšel v pařížských Les Lettres Françaises tento text jejich šéfredaktora Louise Aragona, nadepsaný KONSTANTIN PAUSTOVSKIJ:

„Přislíbil jsem napsat do tohoto čísla článek o Konstantinu Paustovském. Od roku 1932, kdy jsem uveřejnil ve francouzském vydání Revue pro mezinárodní literaturu, kterou jsem v Moskvě redigoval, báječnou knihu Kara Bugaz, jež byla prvním překladem Paustovského do francouzštiny a vyšla po druhé světové válce v Bibliothèque française, cítil jsem k tomuto spisovateli skutečnou lásku. Ze čtyřiceti svazků řady nazvané Literatury národů Sovětského svazu, kterou řídím v nakladatelství Gallimard, patří sedm svazků Paustovskému. Poslední Zlatá růže, se objeví na trhu až v září, ale Paustovskij snad dostal svůj výtisk ještě před smrtí. Je známo, že byl stejně velký člověk jako spisovatel a zůstane navždy příkladem občanské statečnosti. Junomže...

V těchto dnech dochází v Evropě k událostem, jež naplňují srdce úzkostí, k událostem tak příšerným, že nemohu myslet na nic jiného. Nejsem s to psát. Ani o Konstantinu Paustovském. Mé srdce je někde jinde, naslouchám hluku, přicházejícímu zdaleka, jde o můj život, o všechno, čím tento život byl. V Les Lettres Françaises nevyjde proto tento týden článek k úmrtí Konstantina Paustovského. Alespoň ne z mého pera. Je to jako bych mlčel nad smrtí Lva Tolstého... Děkuji Lydii Deltové, překladatelce sedmi svazků Paustovského, která připravuje ještě další tři, za fotografie, jež ukrývají smutek mých očí za záběry jeho země. Tolik bych si přál, abych ji vždycky mohl milovat. Aragon."

VÝZVA SPISOVATELŮM, UMĚLCŮM, INTELEKTUÁLŮM CELÉHO SVĚTA !

V noci na 21. srpna obsadila Československo vojska zemí, které Češi a Slováci považovali za své přátele. Obsadila je proto, že národy Československa se po lednu 1968 rozhodly vykročit po cestě, vedoucí k takovému socialismu, který umožní skutečnou vládu lidu, skutečně svobodný rozvoj každého jednotlivce, skutečné naplnění ideálů, které se socialistickou perspektivou spojovaly dlouhé generace nejlepších lidí, jaké národy světa daly člověčenstvu.

Byl to stalinismus, který ohrozil tuto myšlenku, tuto velkou naději, zkompromitoval ji v očích mnoha lidí a znemožnil další vývoj perspektivy demokratického socialismu v celém světě. Českoslovenští intelektuálové považovali za svou povinnost postavit se proti všem důsledkům stalinismu a po léta stáli v přední frontě zápasu za to, aby Československo vyšlo po nové cestě. Jsme hrdi na svůj přínos myšlenkám obrody socialismu a jsme šťastni, že hovoříme stejnou řečí s dělníky své země, s celým jejím lidem.

Naší zemí obsadili ti, kteří se děsí perspektivy, za kterou jsme bojovali. Nevěřte, že se v Československu našel někdo, kdo povolal zahraniční jednotky do země. Nevěřte, že zde byla nějaká jiná vláda, než ta, v jejímž čele stojí Dubček, Černík, Smrkovský a Svoboda. Jakákoli jiná vláda by mohla být vytvořena teprve po okupaci a pod hlavněmi tanků a nebude to vláda tohoto lidu, vláda socialistického Československa.

Okupace Československa zasadila zdrcující ránu pokrokovým a socialistickým silám na celém světě. Obracíme se ke všem, kterým leží na srdci věc pokroku, svobody a socialismu, ke všem, kteří znají Československo a jeho lid:

Nedovolte, abychom zůstali sami. Postavte se nejenom za naši zemi, ale i za sebe, za všechno, proč stojí za to žít. Nedovolte, aby i vaším jménem byly zničeny naděje, které nejsou a nikdy nebyly jenom nadějemi lidí Československa, ale lidu všech národů.

Výbory závodních organizací KSČ při Svazu čs. spisovatelů a nakladatelství Čs. spisovatel a všichni zaměstnanci Svazu a jeho nakladatelství bez rozdílu politické příslušnosti prohlašují, že plně podporují Dubčekovo vedení strany, presidenta republiky Ludvíka Svobodu a Černíkovu vládu, ztotožňují se se stanoviskem ÚV KSČ, že obsazení naší republiky vojsky Varšavské smlouvy je hrubým porušením veškerých norem ve vztazích mezi socialistickými státy a smluv mezi nimi uzavřených. Tato vojenská akce je těžkým úderem prestiži socialismu a komunistických stran na celém světě. Žádáme okamžitý odchod všech vojsk Varšavské smlouvy z našeho území.

Drazí čtenáři Literárních listů

Nevíme do této chvíle, zda slova, jež píšem, nejsou poslední nadlouho, snad navždy. Prosíme, slyšte jel Naše země, jež si přála žít v socialismu a v míru, byla znásilněná mocí, proti níž nemáme jiné než duchovní obrany. Použili jsme jí. Tanky cizí země rachotí pod okny, z nichž k vám voláme v nejvyšší nouzi. Sliby jsou zase jen lež, pravda zase slabý zvuk. Okované paže tlukou na naše dveře, cizí vojska táhnou městy, jež po staletí bývala příbytkem moudrosti, rozumu, ducha, jen proto, že jsme otevřeli brány věznic nevinným, že jsme otevřeli okna, za nimiž nemožno člověku dýchat. Je to naše hodina pravdy, v níž neopouštíme zemi, jejímž jazykem píšeme a mluvíme, neopouštíme lid, který nám poskytoval sluchu.

Dokud aspoň žijem, nepřestáváme věřit, a doufat v sílu své pravdy, jež je pravdou svobody a slušnosti, rozumu, pravdou nás všech, jež je tím, co dělá člověka člověkem. Ještě bojujeme zbraní slova, i když bojujeme snad svoje poslední minuty.

Věříme však pevně, že za těmito slovy nepřestane, i když zmlkne jejich zvuk, potřeba, která jim dala vznikat: vůle žít v svobodě, lidské cti, ve věku rozumu. A věříme ve smysl té vůle, kterou ještě nikdo v dějinách člověka nezlomil.

I ten, kdo se musí podrobit násilí, neztrácí povinnost násilím pohrdat! Pohrdat všemi, kdo se pošpiní, kdo podlehnou.

Kdybychom se snad s vámi už nesetkali, přejeme vám všem, abyste se milovali, dobrých násilím tlačiti nedali a pravdy každému přáli.

REDAKCE LL

Na této stránce je také v pravém dolním rohu otištěna obvyklá tiráž:

LITERÁRNÍ LISTY

TÝDENÍK SVAZU ČS. SPISOVATELŮ

Řídí redakční rada: Bohuslav Březovský, Lumír Čivrný, Oldřich Daněk, Dušan Hamšík, Miroslav Holub, Bohumil Hrabal, František Hrubín, Milan Jungmann (šéfredaktor), Ivan Klíma, Karel Kosík, Milan Kundera, Ivan Mojík, Vladimír Neff, Jan Otčenášek, Jan Procházka, Jiří Šotola, Juraj Špitzer, Felix Vodička, František Vrba. Zástupce šéfredaktora Ludvík Veselý. Grafická úprava Jiří Schmidt.

Vydává Svaz československých spisovatelů v Praze. Tiskne Mír, n. p., závod 4, Praha 1, Václavské nám. 38. Redakce Praha 1, Betlémská 1, telefon 2374-57, 8, 9, 2374-50. Administrace Praha 1, Národní 9, telefon 2390 51, 2376-51. Cena jednotlivého výtisku 1,20 Kčs. Předplatné na rok 62,40 Kčs, do konce roku 1968 52,40 Kčs. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Informace o předplatném podá, objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, oddělení vývoz tisku, Hlinářská ul. 14, Praha 1.

© Československý spisovatel 1968

34

PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ, SPOJTE SE!

Jihočeská PRAVDA

ORGÁN JIHOČESKÉHO KRAJSKÉHO VÝBORU KSČ

ČTVRTEK 22. SRPNA 1968 | ČÍSLO 201 — ROČNÍK XXIV |

DRUHÉ zvláštní VYDÁNÍ

JIHOČESKÁ PRAVDA - 22. SRPNA 1968 - DRUHÉ ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ

Druhé zvláštní vydání orgánu Jihočeského Krajského výboru KSČ v Českých Budějovicích otiskuje na první straně fotografii okupačního tanku, proti němuž postupují demonstranti. Fotografie je doprovázena legendou

"PROTI TANKŮM".

Na spodním okraji první strany (zvláštní vydání vyšlo na dvou stranách - 1 listu) je pak toto heslo:

"NEZVANÍ HOSTÉ - ODEJDĚTE DOMŮ !"

Na téže stránce jsou pak uveřejněny tyto články:

XIV. mimořádný sjezd KSČ ZAHÁJEN

PRAHA (pe) — Dnes v jedenáct hodin osmnáct minut byl zahájen čtrnáctý mimořádný sjezd Komunistické strany Československa za přítomnosti kolem 950 delegátů, přičemž další ale docházejí. Sjezdu je přítomna jen malá část slovenských delegátů. Skupina, jedoucí z Bratislavy, byla zadržena okupačními jednotkami v okolí Břeclavi. Sjezd začal projednávat program, jehož prvním bodem je prohlášení k politické situaci. Čtrnáctý mimořádný sjezd KSČ přijal výzvu ke všem členům ústředního výboru, kteří jsou v Praze, aby se neprodleně dostavili na sjezd.

ULTIMÁTUM

Ať národ zná všechny kolaboranty

Vojenské velení okupačních jednotek v Praze dalo ultimátum zbývajícím členům a tajemníkům předsednictva ÚV KSČ, že vedení strany a případně i vlády má být doplněno o kolaboranty Bilaka, Indru, Pavlovského, generála Rytíře a Lenárta. Ovšem bez Dubčeka, Kriegela, Smrkovského a Císaře. V případě, že nebude upuštěno tohoto ultimáta, bude ustaveno jiné vedení strany, které bude plně podřízeno sovětským okupačním vojskům v Československu.

Hlasy delegátů mimořádného sjezdu KSČ

PRAHA (red) — Již od včerejšího večera se do hlavního města sjížděli delegáti mimořádného sjezdu KSČ. Byli mezi nimi i Jihočeši.

František POLÁK, vedoucí tajemník OV KSČ v Písku:

„Přijeli jsme sem ještě s dalšími delegáty písecského okresu proto, že nás sem vyslalo plenární zasedání okresního výboru, které přijalo výzvu k účasti delegátů na mimořádném sjezdu. Chceme, aby sjezd se sešel rychle a aby na něm bylo přítomno vedení strany v čele se soudruhem Dubčekem. Našim doma vzkazuji, aby zachovali klid a rozvahu a aby věřili, že do Prahy jsme přijeli ne bojovat se zbraní v ruce, ale bojovat politickými prostředky, za zájmy lidu, za samostatnost, za tu lidskou tvář socialismu, o níž hovořil Alexander Dubček."

Karel ZLOUŽE, zootechnik JZD Ostrovce:

„Mohu potvrdit to, co již přede mnou řekl soudruh Polák. My v Písku žijeme ve znamení podpory naší legální vlády v čele se soudruhem Svobodou, předsedou vlády inženýrem Černíkem. Bez výhrad se stavíme za Dubčekovo vedení."

Šumava se nevzdává

Od včerejška 15 hodin odpoledne se ozývá na celém okrese Prachatice „Svobodné vysílání rozhlasu Prachatice". Chlapci neopouštějí redakci ani v noci. Vysílání občas přejímá i celostátní rozhlas. Přicházejí sem zprávy, z nichž vybírám:

Vozidla okupantů projíždějí okresem. Do Prachatic se zatím nestahují. Snaží se brzdit zásobování. U Lhenic demolují nákladní vůz s nápoji. Bloudí. Bloudí díky občanům. Lidé převracejí ukazatele opačným směrem. Ve Čkyni se svérázně připravili na nevítanou návštěvu. Na směrovky nalepili jména Moskva — Sofie — Varšava. Po Prachaticích projíždějí nákladní auta s hesly, která vyzývají okupanty, aby odešli domů. Jiné heslo nese velké slovo: SVOBODA!

Svoboda je už symbol. Je to bělovlasý pán, kterého miluje celý národ.

Rezoluce jen prší. Děsí soudů se snáší na kolaboranty. Odesílám tuto zprávu po 11. hodině dopoledne.

Prachatice jsou zatím svobodné. Na jak dlouho?

Zdeněk Šmaus

Situace v Bratislavě

Budova rozhlasu je obsazena okupačními vojsky, nikdo není vpuštěn dovnitř. Území města je obsazeno tanky, obrněnými vozy, pěchotou a rovněž tak spoje a důležité křižovatky. Nejzajímavější na tom však je, že budova ÚV KSS a její okolí nejsou obsazeny.

Rozvahu a klid!

Plénum JKV KSČ projednalo dnes současnou politickou situaci a přijalo usnesení, z kterého vyjímáme:

„Plénum JKV KSČ se seznámilo s prohlášením skupiny členů ÚV KSČ. Došlo k závěru, že toto prohlášení si nemůže činit nárok mluvit jménem UV strany, neboť se na jeho vypracování podílela jen menšina nejvyššího stranického orgánu. V tomto prohlášení vůbec není zaujato stanovisko k současné politické situaci, k obsazení ČSSR bez vědomí ústavních orgánů republiky, není v něm dostatečně vyjádřena pozice, postavení a zajištění demokratických podmínek pro práci pléna ústředního výboru KSČ, jako nejvyššího orgánu strany. Proto plénum KV žádá, aby současnou politickou situaci v ČSSR projednal celý ÚV strany a celé jeho vedení, to znamená včetně soudruhů Dubčeka, Černíka, Smrkovského, Kriegla a dalších."

Rezoluce vyzývá také všechny komunisty a obyvatele jižních Čech ke klidu a zároveň vyjadřuje kategorický požadavek, aby cizí vojska opustila Československo.

Národní smutek

Na protest proti násilné okupaci je vyvěšena na budově JčKNV státní vlajka na půl žerdi.

Neveselá legrace

O Češích se často říká, že si dovedou dělat legraci třeba i na šibenici. Důkazem toho jsou první vtipy na okupanty a podobné legrácky, jako např. šipky na sloupech elektrického vedení s nápisy: Leningrad 3 km, tudy do Berlína a podobně. Dokonce se objevily malé letáčky čtvrtkového formátu, které doporučují vyměnit bibli za Švejka.

Také my máme zbraně. A máme jich dost: vtip — satiru — opovržení.

POSLEDNÍ ZPRÁVY

O Zasedání okresního výboru KSČ v Českých Budějovicích vydalo v poledních hodinách leták s prohlášením k občanům Českobudějovicka. Hovoří se v něm o nekompromisním postoji k okupantům a výzvě k okamžitému odchodu.

O Mezi krajským muzeem a ulicí k rozhlasu směrem na most Jiřího Dimitrova zastavilo krátce po vyhlášení stávky několik vozidel našich občanů. Když se k nim přiblížily okupantské tanky, položil na jedno z těchto vozidel řidič naši státní vlajku. Tanky začaly střílet z kulometů a vůz i s vlajkou přejely. Zneuctěná československá státní vlajka byla přenesena na OV ČSM v Českých Budějovicích.

O V Košicích bylo vyhlášeno stanné právo.

Volá Táborsko

Zásluhou odboru obchodu a dopraváků ČSAD se podařilo do okresu mimořádně mimo běžné fondy přísunout další zásoby cukru, mouky a rýže. S dostatečnými zásobami tuků, sádla a másla je zboží určeno výhradně k zásobování civilního obyvatelstva.

Dnes dopoledne zahájil ve své budově Místní národní výbor v Soběslavi podpisovou akci pro okamžitý odchod okupačních vojsk, za propuštění internovaných státníků a k podpoře legálního vedení strany a státu. Za první hodinu archy podepsalo na 200 občanů. Samostatná podpisová akce se v témže smyslu organizuje v závodech.

ZÁTOPEK MLADÝM

PRAHA (pc) — Dnes ráno v 9 hodin 30 minut okupačními vojáky byla obsazena také redakce Zemědělských novin. U redakce Mladé fronty, která je obsazena od včerejška, se objevil ráno v hloučku mladých lidí plukovník Emil Zátopek. Ve vzrušené diskusi jednoznačně odsoudil intervenci vojsk pěti zemí Varšavské smlouvy. Prohlásil, že Sovětský svaz se svým nesmyslným rozhodnutím zbavil práva účastnit se Olympijských her.

První jednání s okupanty

Dostali jsme zprávu, že předseda MěstNV v Č. Budějovicích B. Drajer s dalšími představiteli vešli v jednání s veliteli okupačních vojsk. Z jednání zatím vyplynula dohoda vyklidit křižovatky v krajském městě od tanků. Věříme, že se samozvaní návštěvníci vyklidí nejen za hranice města, ale za hranice naší země.

Podle posledních zpráv jednají zástupci okupační správy na Jihočeském krajském výboru strany. Bližší podrobnosti nám do uzávěrky tohoto vydání nebyly známy.

Psáno u rotačky

Co je nového, máte nějaké další zprávy, chceme noviny, žádali včera večer občané, kteří obklopili naše auto před "českobudějovickým" rozhlasem. Jeli jsme okamžitě, nevím po kolikáté, pro další, už třetí vydání Jihočeské pravdy, abychom zájemce uspokojili.

Před expedicí tiskáren Stráž stála řada aut, dobrovolní kolportéři, rotačka nestačila chrlit zatím ještě svobodné vydávání krajského deníku. Lidé si brali noviny takřka z pásu. V 19.00 hod. ukazoval číselník na rotačce 8700 výtisků. Právě tyto noviny dostal inž. Zikmund pro všechny delegáty jihočeského kraje, kteří byli připraveni k odjezdu do Prahy na "mimořádný sjezd".

A znovu se jelo s novinami. Vzali jsme jich do auta téměř dva tisíce. Lidé slézali z kol, zastavovali motocykly a vrhali se pro noviny, vyhazované z našeho auta. Na náměstí kolem budovy svobodného "českobudějovického" rozhlasu nám občané málem utrhli ruce. Všude ruch, snaha dozvědět se co nejdříve další čerstvé zprávy.

Odmítají příkaz k jednání

TÁBOR (ář) — Předsednictvo OV KSČ vydalo v časných ranních hodinách prohlášení, ve kterém odmítá příkaz skupiny členů ÚV k jednání s představiteli okupačních armád na vyšším stupni stranických orgánů. Znovu zdůrazňuje podporu legálních a demokraticky zvolených představitelů strany i státu, Dubčekovi, Svobodovi, Smrkovskému, Černíkovi. V závěru předsednictvo OV KSČ v Táboře vyzývá k zasílání protestních rezolucí..

Socialismus si uhájíme

Velvyslanectví SSSR Praha

Důrazně vás žádáme, abyste ihned tlumočili Vaší vládě toto naše stanovisko: Odmítáme vpád armád SSSR na svrchované státní území ČSSR bez jakéhokoliv upozornění proti vůli čs. lidu, proti vůli československého lidu, proti vůli legální vlády ČSSR, Národního shromáždění, prezidenta republiky L. Svobody, proti vůli představitelů ÚV KSČ. Je to neslýchané porušení vztahů mezi socialistickými státy, pošlapání záruky, které byly dány Vaší smlouvou, útok na suverenitu našeho svrchovaného státu. Vyzýváme SSSR, aby okamžitě jeho vojska propustila z intervence ústavní činitele ss. Smrkovského, Císaře, Černíka, Dubčeka, Kriegla a všechny další veřejné činitele. Nikdo jiný, než tito představitelé našich nejvyšších státních orgánů, kteří řádně zvolení, legálně vykonávali své funkce až do okupace ČSSR spojeneckými armádami, nemá právo jednat jménem lidu našich národů.

Žádáme okamžitý odchod vašich vojsk.

Svůj socialismus si dovedeme uhájit sami. Pryč s agresí

Kulturní pracovníci
okresu Tábor
Odbor kultury ONV Tábor
Okresní dům kultury
a vzdělání Tábor
Okresní lidová knihovna
Socialistická akademie

Pak jsme slyšeli z rozhlasu, že sovětské tanky projíždějí Líšovem. (Dnes ráno, bohužel, stojí i nedaleko redakce.) I tam postávaly stovky lidí, postávaly na zničené silnici. Tanky odbočily na Zvíkov a při vjezdu do „Lazny" se jeden z tanků podíval do kuchyně. U Borku jsme museli ustoupit před obrněnými transportéry.

V redakci se nepřetržitě pracuje, všichni zaměstnanci tiskárny podávají mimořádně obětavé výkony. A náklad Jihočeské pravdy, zvýšený o pětadvacet tisíc výtisků, stále nestačí.

(aj-žek)

Na druhé straně je otištěna fotografie s podtextem

"PŘED ČESKOBUDĚJOVICKÝM ROZHLASEM"

a tučným tiskem přes celou stranu heslo

"JSME JEDNOTNI S DUBČEKEM".

Dále pak tyto články, které otiskujeme:

Výzva mládeže

Okresní koordinační výbor ČSM v Pelhřimově na svém mimořádném zasedání odsoudil agresivní obsazení ČSSR vojáky států Varšavské smlouvy a plně podporuje prohlášení ÚV KSČ, vlády republiky a zástupci KV ČSM. Podporujeme politiku reprezentovanou soudruhy Dubčekem, Černíkem a Smrkovským. Vyzýváme všechny pracující ze závodů, nedopusťte, aby stroje zahálely a výroba se zastavila. Obracíme se na všechny zemědělce, přičiňte se o to, aby bylo sklizeno včas a beze ztrát.

Voláme mladé lidi ze závodů, studenty a mládež z míst, organizujte mimořádné směny při sklizni letošní úrody. K tomu vyzýváme mládež celého Jihočeského kraje.

Okresní koordinační výbor
ČSM Pelhřimov

PRYČ S KOLABORANTY

Všichni zaměstnanci závodu KOH-I-NOOR 02 — mechanické tužky v Českých Budějovicích rozhořčeně protestují proti kolaborantskému vystoupení členů ÚV KSČ Koldera, Indry, Biľaka a Barbírka, žádají okamžité propuštění internovaných členů vlády, Národního shromáždění a ÚV KSČ a umožnění řádné činnosti těchto jediných legálních orgánů. Požadujeme okamžitý odchod okupantských vojsk. Jsme proti agresi a imperialismu, ať přicházejí z kterékoli strany.

PROPUSŤTE

členy ústředního výboru KSČ

TŘEBOŇ — Pracující národního podniku Otavan znovu zdůrazňují svoji absolutní důvěru a podporu našemu presidentu, armádnímu generálovi Ludvíku Svobodovi, naší jediné legální vládě v čele s jejím předsedou Ing. Černíkem, ústřednímu výboru KSČ, vedenému prvním tajemníkem Alexandrem Dubčekem a Národnímu shromáždění s jeho předsedou Smrkovským.

Neuznáváme prohlášení samozvaných nástupců, kteří si osobují právo mluvit jménem našich národů. Nesouhlasíme se skupinou těchto zrádců, kteří chtějí kolaborovat s okupanty. Žádáme kategoricky, aby byli propuštění internovaní členové ústředního výboru, vlády a Národního shromáždění, aby tyto orgány mohly řádně vykonávat svoje funkce. Budeme se řídit pouze rozhodnutím těchto legálních orgánů.

Žádáme okamžitý odchod okupačních armád, jejichž přítomnost na našem území vyvolává nervozitu lidu a je jedinou příčinou naší dnešní vážné situace.

Zaměstnanci národního podniku Otavan, závodní výbory KSČ a ROH, vedení podniku a závodu 01

Tři požadavky

Zaměstnanci krajského soudu, okresního soudu a státního notářství a k nim se připojují ostatní pracovníci a žádají:

1. Okamžitý odchod okupantů.
2. Okamžité propuštění s. Dubčeka, Černíka, Smrkovského, Kriegla a ostatních.
3. Okamžitě zahájit jednání mimořádného sjezdu, který musí odsoudit kolaborantské jednání Barbírka, Biľaka, Koldera a Indry. Žádná samozvaná a nikým jmenovaná skupina pléna ÚV nemá právo jménem strany hovořit.

Debata mezi tanky

Navštívil nás pracovník československobáječských tiskáren Stráž Svatopluk Schneider a vyprávěl nám některé dojmy a poznatky z debaty, kterou měl ve středu v noci s velitelem tankové kolony, jež stála na silnici u Chotýčan až k Veselí nad Lužnicí. Zprvu byl rozhovor veden odměřeně, samozřejmě ze strany sovětského velitele, nicméně závěr debaty se nesl klidným tónem a přinesl i některá poučení pro nás.

Tak na otázku proč Sovětská armáda spolu s dalšími státy Varšavského paktu okupuje Československo, sovětský velitel odpovídá, že je to rozkaz. Svojí odpověď upřesnil pak v tom smyslu, že jsou u nás na manévrech, protože západní Němci je mají rovněž. Jejich cílem je v příhodný okamžik uchvátit ČSSR a narušit celý socialistický tábor. Sovětští vojáci, jež za naši svobodu položili před 23 lety své životy, chtějí nám znovu zabezpečit svobodu a socialistické vymoženosti. Proto musí nyní ochránit naše západní hranice.

Je zajímavé i jeho tvrzení, že o pomoc k zabezpečení naší svobody prý požádala československá vláda, avšak zda to bylo přání vlády legální či ilegální již nevysvětlil.

Jak vyplynulo z další debaty, nejvíce sovětské a jiné okupační armády překvapilo, že naši lidé je nevítají, naopak často prý po nich házeli kameny, dokonce plivali na jejich tanky.

Přehlídka bez diváků

Dnes krátce po čtvrté hodině ranní otřásalo se krajské město rachotem přijíždějících tanků a obrněných transportérů okupačních armád. Nekonečná řada ocelových příšer hrnula se jako lavina třídou Míru, Na sadech, aby se pak stočila přes Dimitrovovův most na Lidickou třídu a k Rožnovu. Ranní přehlídka sily nezvaných armád nenechala nikoho z nahodilých diváků na pochybách o jejím účelu — zastrašit obyvatelstvo, vzbudit respekt.

Všimli jsme si osádek obrněných transportérů. Seděli v nich po zuby ozbrojení vojáci a jejich kulomety mířily do oken domů, z nichž se nikdo nedíval a nemával. Jaký to rozdíl proti květnovým dnům roku 1945, kdy Sovětská armáda byla nadšeně vítána jako osvoboditelka. A dnes? Jako agresorka.

Lidé, kteří se právě ubírali do práce, přihlíželi tomuto řinčení zbraní apaticky, zachovali naprostou pasivní rezistenci tak, jak je nabádal náš tisk a rozhlas. Jen menší skupina mladých lidí u Dimitrovova mostu vítala každý přijíždějící tank zaťatými pěstmi — ne na pozdrav, ale na protest. Ostatně jejich tátové vítali okupanty v březnu 1939 podobným způsobem.

43

PROTEST Z JIHOSTROJE

Vystupujeme z SČSP, zříkáme se titulu

V roce 1961 byl našemu kolektivu propůjčen krajským výborem SČSP titul „Brigáda československo-sovětského přátelství". Na tento titul byli členové našeho kolektivu hrdí. Dnes, kdy vojska Sovětského svazu, země dřívějších přátel, neodůvodněně okupují naši zemi, zříkáme se tohoto titulu, poněvadž s okupací naprosto nesouhlasíme. Současně vystupujeme z SČSP.

Žádáme, aby vojska okamžitě opustila naši vlast a aby byli propuštěni z internace vládní a straničtí činitelé, kteří byli lidem podle ústavy do svých funkcí pravoplatně zvoleni, aby mohli vykonávat své funkce bez omezení.

Vyzýváme ostatní kolektivy našeho podniku i v kraji, kterým byl tento titul propůjčen, aby z uvedených důvodů následovaly našeho příkladu. Toto rozhodnutí bylo projednáno na krátké členské schůzi kolektivu pracujících ekonomického úseku dne 22. 8. 1968 a jednomyslně schváleno.

LUDVÍK ŠIMEČEK
a 32 členů brigády
Jihostroj Velešín

TELEGRAFICKY

Na redakčním stole se shromáždil opět velký balík rezolucí, přijatých dnes ráno na mimořádných schůzích v nejrůznějších podnicích a úřadech. Vyjímáme z některých rezolucí podstatné myšlenky.

Všichni zaměstnanci Zemědělských staveb žádají okamžité odvolání okupačních jednotek a úhradu škod, které u nás způsobily, staví se za legální vládu a její prohlášení z 21. 8. 1968, požadují, aby mohl v rozhlase a televizi vystoupit president republiky a první tajemník ÚV KSČ.

Předsednictvo OV KSČ ve Strakonicích hodnotilo v časných ranních hodinách politickou situaci. Žádá důrazně vytvoření normálních pracovních podmínek pro činnost ústředních a okresních orgánů a zabezpečení všech politických a hospodářských úkolů. Žádá okamžitý odchod okupantů a projevuje poděkování občanům za ukázněné a rozumné vystupování.

Zástupci všech složek Okresního Revolvodniku v Českých Budějovicích projednali vzniklou situaci a vyvozují tyto závěry: „Žádáme, aby s. Svoboda, Černík, Smrkovský, dr. Kriegel, dr. Císař, A. Dubček a další ústavní činitelé a představitelé KSČ byli okamžitě propuštěni z internace a aby

stavitelé KSČ byli okamžitě propuštěni z internace a aby

jim bylo umožněno vykonávání ústavní a politické funkce. Na podporu tohoto našeho stanoviska připojujeme se plně k výzvě OV KSČ Karviná ke generální stávce, souhlasíme s ní a vyzýváme i ostatní podniky, aby se k této výzvě připojily. S rozhořčením odmítáme svévolnou výzvu Koldera, Indry, Bil'aka, Barbírka ke spolupráci s okupanty a prohlašujeme, že nepřijmeme pokyny ke spolupráci od neústavních a nelegálních orgánů a ani od okupačních vojsk. Žádáme, aby veřejnosti byla neprodleně sdělena jména těch, kteří údajně, podle sovětského prohlášení, pozvali okupační armády do naší vlasti."

Již 800 pracovníků n. p. Otavan Třeboň podepsalo dopis, adresovaný sovětskému velvyslanectví v Praze a velitelství okupačních vojsk v Praze, v němž co nejrozhodněji požadují jejich okamžitý odchod z území naší vlasti.

Příslušníci VÚ 4445 ve své rezoluci sovětským okupantům píší: „Po dlouhá léta jsme byli vychováváni k lásce a k bojové družbě se Sovětskou armádou. V posledních dnech, kdy prožíváme vážnou osudovou zkoušku našich národů, byla tato bojová družba hluboce narušena vaší nerozvážnou, nelogickou, ničím nepodloženou okupací našeho území. Proto okamžitě odvolejte vojska Varšavské smlouvy z území ČSSR! Nezákonná okupace jiné země ozbrojenou silou je a zůstane vždy agresí, ať přichází odkudkoliv. Rozhodně odmítáme okupačním vojskům jakoukoliv dobrovolnou pomoci"

Jindřichův Hradec v 08,10 hodin

Přesně v 8 hodin 10 minut zastavil před budovou OV KSČ vojenský automobil, z kterého vystoupili tři sovětští důstojníci a v doprovodu důstojníků naší armády se odebrali do kanceláře tajemníka okresního výboru strany.

Sovětští důstojníci přešli netečně kolem stolku před budovou, na kterém jindřichohradečtí občané svými podpisy podporovali stanovisko OV KSČ, v kterém se mimo jiné praví, že akt okupace je negací všech principů proletářského internacionalismu a bude mít zhoubný vliv na naši stranu a mezinárodní dělnické hnutí a že se OV KSČ staví bezvýhradně za Dubčeka.

Průběh jednání je patrný z dalších řádků.

Hodinu a deset minut jednali tři sovětští důstojníci na OV KSČ v Jindř. Hradci. Po schůzce s představiteli okresního výboru strany a ONV, která skončila v 9.20 hodin, nás informoval o jeho jednání tajemník OV KSČ jos. Valenta.

Sovětští důstojníci požadovali, aby obyvatelé okresu zachovali klid a nevyvolávali incident a nezapomněli zdůraznit, že přišli do ČSSR proto, aby zabránili kontrarevoluci. Podtrhli také, že se nemíní vměšovat do našich vnitřních záležitostí. Dostali odpověď, že jejich přítomnost na našem území je důkazem hrubého vměšování. Zástupci OV KSČ a ONV informovali sovětské důstojníky o vůli drtivé většiny občanů, kteří s okupací vyslovují rozhořčený nesouhlas. Na žádost jindřichohradeckých funkcionářů sovětští důstojníci slíbili, že uvolní komunikace a stáhnou se do prostorů vyhrazených československou armádou.

Přes dva tisíce podpisů

se již shromáždilo pod rezolucí n. p. Jitex Písek, adresované zastupitelským orgánům států okupačních armád. Praví se ní mimo jiné: „Žádáme umožnění všem stranickým a ústavním činitelům normální výkon funkcí a jejich veřejné vystoupení nejpozději do 10 hodin dnešního dne. Prohlašujeme, že stojíme pevně za řádně zvolenými orgány strany a státu. Neuznáváme jakoukoliv skupinu, která se snaží mluvit a zastupovat náš lid a není k této funkci pověřena presidentem republiky. Prohlašujeme, že socialismus jsme schopni ubránit sami a nepotřebujeme žádnou vojenskou pomoc. Žádáme okamžitý odchod vojenských okupačních jednotek z našeho území.

45

Invalidé odsuzují

Členové výrobního družstva invalidů Obzor, provozovna Týn n. Vlt., žádají okamžité propuštění internovaných čelných představitelů, kteří reprezentují čs. republiku a za kterými stojí všechen československý lid. Současně žádáme, aby okupační vojska varšavské smlouvy okamžitě opustila naše svobodné státní území a umožnila výkon funkce řádně zvolených státních a krajských stranických orgánů. Rovněž odsuzujeme jednání těch, kteří jednají s okupanty a svým jednáním staví se do řad zrádců československého lidu.

Výrobní družstvo invalidů
Obzor, provozovna
Týn nad Vltavou

Velvyslanectví Sovětského svazu

Soudruzi!

Důsledně odmítáme okupaci naší vlasti Vaší a dalšími armádami, a žádáme Vás o okamžitý odchod domů. Žádáme okamžité propuštění představitelů našich zákonných orgánů, kterým věříme a považujeme za jediné představitele našeho lidu. Nechte svobodně ještě dnes promluvit v televizi a v rozhlase s. Dubčeka, Svobodu, Černíka, Smrkovského, Císaře, Kriegla a další. Neovlivňujte jednání Národního shromáždění, ÚV KSČ, vlády a presidenta republiky pomocí tanků a samopalů! Nechte jednat svobodně XIV. sjezd KSČ!

V žádném případě nesouhlasíme s posláním [illegible] a kolaborantů představitelů: Koldera, Biľaka, Barbírka, Indry. S vaším postupem lid naší země nikdy nebude souhlasit a jen vaší vinou je pošlapáno tradiční přátelství mezi našimi národy.

V Č. Budějovicích 22. 8. 1968.
Zaměstnanci Státního rybářství, oborový podnik Č. Budějovice
50 podpisů

46

Večerní Praha

Vydává městský výbor KSČ v Praze

Praha 22. 8. 1968 ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ

VEČERNÍ PRAHA - ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ - 22. SRPNA 1968

Toto zvláštní vydání deníku Městského výboru KSČ v Praze vyšlo v rozsahu jednoho listu (2 strany).

Na první straně jsou kromě dále otištěných článků či provolání dvě fotografie. První z nich zachycuje výzvědný obrněný vůz a v pozadí tank okupačních vojsk. Pod fotografií je otištěn tento text:

"Zbraně nejsou argument - tím méně mezi přáteli!"

Druhá fotografie je snímkem hlídkujícího vojáka s napřaženým samopalem na nároží blíže neidentifikovatelné budovy. Nad fotografií je otištěn tento text:

"Co by tomu řekla Tvá maminka - chlapče ?"

Na první straně jsou pak otištěny tyto články:

Protest parlamentu

Dnes dopoledne se sešlo Národní shromáždění k projednání dopisu parlamentům pěti okupačních zemí a protestního prohlášení Národního shromáždění adresovaného vládám a parlamentům pěti států Varšavské smlouvy. Přesto, že mnozí poslanci musili jít i několik kilometrů pěšky — na schůzi se jich dostavilo 165 — takže Národní shromáždění je usnášeníschopné. Z Trenčína bylo zabráněno odjet poslankyním Krumparové a Kotlobové.

Rada poslanců byla v budově parlamentu přes noc. Vchod zatarasený tankem byl na dvě hodiny uvolněn, potom byl parlament opět uzavřen. Kolem parlamentu obklíčeného tanky se během dopoledne shromáždily davy občanů. Když skandovaly jméno soudruha Dubčeka, tanky zapjaly motory, aby přehlušily jejich skandování.

Schůzi řídil místopředseda J. Valo. Poslanci schválili předložené materiály. Hlasování se zdržel pouze poslanec K. Mestek.

Během schůze poslanec Valo, který jednal s presidentem republiky, oznámil — že soudruzi Dubček, Černík, Smrkovský, Kriegel a Císař byli okupačními jednotkami odvezeni neznámo kam.

Dnes v odpoledních hodinách má být jednáno o jejich propuštění se sovětským velvyslancem.

Národní shromáždění a president jsou v těchto chvílích prakticky jedinými orgány, kterým je ještě umožněno zastupovat náš lid.

Po společné schůzi se plénum rozešlo a jednají jednotlivé parlamentní kluby.

Ve chvíli, kdy voláme tuto zprávu, nemáme ještě k dispozici konečný text obou dokumentů. — Vstup do parlamentu není nikomu umožněn.

ZAČAL XIV. SJEZD KSČ

927 delegátů na místě!

DNES V POLEDNÍCH HODINÁCH ZAČAL V PRAZE XIV. SJEZD KSČ. JEDNÁNÍ SE DO TÉTO CHVÍLE ÚČASTNÍ 927 ŘÁDNĚ ZVOLENÝCH DELEGÁTŮ SJEZDU. BLIŽŠÍ INFORMACE V TOMTO OKAMŽIKU NEMÁME.

NESOUHLASÍME S FRAKCIONÁŘI!

○ Pracující n. p. Aritma Praha vyjádřili nesouhlas s činností frakční skupiny ÚV KSČ (Biľak, Kolder, Barbirek, Indra).

○ Žádají okamžitý a bezpodmínečný odchod okupačních vojsk, bezodkladné propuštění internovaných ústavních a stranických činitelů a okamžité svolání XIV. sjezdu, jehož delegátům pracující Aritmy poskytnou plnou podporu.

○ Nebudou-li dnes do 18. hodiny všichni internovaní ústavní a straničtí činitelé propuštěni, připojuje se Aritma k výzvě VŽKG a okamžitě vstupuje do generální stávky. K této stávce vyzývá všechny závody naší vlasti!

BRAVO, SVOBODA!

Poslanec Valo informoval stranickou skupinu poslanců o telefonickém rozhovoru s ministryní Machačovou, která hovořila s presidentem Svobodou. President ji ujistil, že žádná moc ho nedonutí k tomu, aby jmenoval novou vládu!

ARMÁDA NEKAPITULUJE

Ohlas vojáků – příslušníků Čs. lidové armády znáte z legálního vysílání Čs. rozhlasu. Vojáci uposlechli rozkaz a nezasáhli. V současné době zůstávají ve svých kasárnách a věnují se běžnému výcviku se zbraněmi. Zachovávají pasívní rezistenci a očekávají další rozkazy velení armády, které od včerejšího dne – jak jsme se dověděli neoficiálně, ale z důvěryhodných pramenů – zasedá v čele s ministrem národní obrany v budově generálního štábu v Praze Dejvicích.

Prohlášení komunistů v armádě:

V současné době je nanejvýš nutné mít jednoznačné stanovisko k závažné politické situaci. Předsednictvo hlavního výboru KSČ na MNO a členové celoarmádního přípravného výboru KSČ prohlašují:

☐ I nadále plně podporujeme politiku, kterou prosazovalo vedení KSČ v čele se s. Dubčekem, vlády ČSSR vedené s. Černíkem a Národního shromáždění vedeného s. Smrkovským a vrchního velitele ozbrojených sil a presidenta republiky armádního generála Ludvíka Svobodu.

☐ V zájmu všestranného posouzení situace vzniklé příchodem vojsk Varšavské smlouvy žádáme co nejrozhodněji, aby bylo umožněno celému ústřednímu výboru strany, vládě, Národnímu shromáždění a presidentu republiky jednat.

☐ Jsme přesvědčeni, že další směr politiky strany ve státě musí stanovit ÚV strany vedený s. Dubčekem. Nesouhlasíme, aby politické úkoly KSČ určovaly jakékoliv skupiny, navíc anonymně. Budeme se řídit jedině usnesením celého ÚV a celého předsednictva.

☐ Je nezbytné, aby na XIV. sjezdu KSČ bylo celé předsednictvo ÚV v čele se s. Dubčekem, ústřední kontrolní a revizní komisi a řádně zvolení delegáti na XIV. sjezd.

☐ Odmítáme obsazení republiky vojsky Varšavské smlouvy, požadujeme jejich odchod, protože je v silách našich ústavních orgánů zabezpečit budování socialismu u nás. Chceme toto stanovisko projednat s generálem Pavlovským (velitel sovětských okupačních vojsk).

Podepsán za celoarmádní
přípravný výbor KSČ
plukovník M. DEVERA

Rada bezpečnosti o vpádu do ČSSR

New York (vp). Skupina západních zemí požádala generálního tajemníka OSN U Thanta, aby svolal členy Rady bezpečnosti k naléhavému zasedání, jež by projednalo invazi armád pěti států do Československa. Tato invaze představuje vážné ohrožení světového míru.

Rada bezpečnosti se sešla včera v 15 hodin, aby posoudila čin, který je hrubým porušením suverenity svrchovaného státu a vážnou ranou mezinárodní morálce.

Na zasedání se zástupci Maďarska a Sovětského svazu ohradili proti projednávání s tím, že prý k intervenci došlo na žádost jakýchsi „oficiálních činitelů v ČSSR". Rada přesto přijala rozhodnutí vzít vpád na pořad 13 hlasy proti dvěma.

Sovětský delegát J. Malik se v hodinovém projevu ohrazoval, že intervence byla podniknuta na přání legitimních činitelů. Proti tomu se energicky ohradil čs. zástupce v OSN dr. J. Mužík; vyvrátil toto tvrzení jako řádný delegát legitimní vlády ČSSR, z jejího příkazu, se souhlasem Národního shromáždění a z pověření ministra zahraničních věcí dr. Jiřího Hájka.

Sovětský delegát se ještě jednou snažil obhájit své neudržitelné stanovisko poukazem na dopis od „významných osobností z ČSSR", aniž by byl s to uvést jediné jméno.

Rada bezpečnosti byla ve 2 hodiny středoevropského času odročena a v 15 hodin se opět sejde, aby se nadále naléhavě zabývala tragickým vpádem do ČSSR.

V záhlaví první strany je dále otištěny toto heslo:

" V JEDNOTĚ JE NAŠE SÍLA ".

Na dolním okraji pak:

"KOLABORANTY A ZRÁDCE NESTRPÍME!"

Na druhé straně jsou otištěny též dvě fotografie okupačních vojsk, jedna bez textu, druhá s touto poznámkou:

"Tanky a hlavně jejich děl jsou od včerejška manířeny na budovu Rudého práva, kde sídlila i naše redakce. Museli jsme odejít, ale dík solidaritě mnoha poctivých vlastenců nepřestáváme vycházet."

V záhlaví je otištěno heslo:

"SVOBODA - SOCIALISMUS - SUVERENITA !"

na dolním okraji

"PRAVDA ZVÍTĚZÍ!"

Dále pak tyto články:

ÚNOS

Podle předběžné zprávy, kterou jsme do uzávěrky neměli možnost ověřit, byli přední představitelé komunistické strany a státu uneseni letadly do Moskvy. Jmenovitě se jedná o soudruhy Dubčeka, Smrkovského, Kriegla a Špačka.

LETIŠTĚ MIMO PROVOZ

Dnes dopoledne jsme mluvili s legálním ředitelem ČSA J. Karlikem. Zajimala nás situace na letištích.

„Obě letiště na Ruzyni, staré i nové jsou obsazena bulharskými vojáky. Dnes ráno jsme jednali s jejich velitelem, zda by bylo možné některá pracoviště uvolnit, aby nedocházelo k mnohamiliónovým škodám. Bohužel nám to nepovolili. Odpoledne se prý dovíme víc. Dnes nastoupili do práce někteří pracovníci, zítra by měli přijít další – letadla potřebují nakonzervovat, obsloužit. Pokud se týče našich posádek v zahraničí, mají dispozice, jak se zachovat. Spolehněte se, že to bude dobré. Není naděje, že by provoz na Ruzyni byl v brzké době uvolněn. Pokud jde o ostatní letiště v Československu, jsou všechna také obsazena okupanty."

K tomu dodáváme ještě obsah provolání pracujících ČSA podepsané stranickou, odborovou a svazáckou organizací. Praví se v něm mimo jiné, že s krajním rozhořčením vyslechli zprávu o dezorientujících snahách některých členů ÚV strany, kteří vyzývají ke spolupráci s okupačními jednotkami a nacházejí ospravedlnění pro neslýchaný akt agrese.

◆ ◆ ◆

„Upozorňujeme tyto členy jako i ostatní, kteří by dopřávali sluchu takovýmto tendencím, že drtivá většina všech pracujících našeho podniku bez ohledu na politickou příslušnost je pobouřena těmito činy urážejícími základní principy lidské a národní svrchovanosti a důstojnosti. Trváme na okamžitém konání mimořádného sjezdu!" – praví pracující ČSA.

ZABRAŇTE NEŠTĚSTÍM!

O situaci veřejné bezpečnosti na území hlavního města naší republiky jsme dnes v poledne hovořili s náčelníkem městské správy VB podplukovníkem dr. VI. Ticháčkem.

◈ *Jste stále na svých místech?*

– Ano, všichni. Plníme i nadále úkol legálních ochránců zákonů naší země.

◈ *Stoupla v současných podmínkách v Praze trestná činnost?*

– Ne – o žádné mimořádné trestné činnosti zatím nelze mluvit. Lidé si zřejmě uvědomují vážnost situace.

◈ *Prý začíná docházet k neštěstím s trhavinami.*

– Bohužel ano. Na nejrůznějších místech Prahy se objevují nábojnice, granáty a trhaviny. Prosíme občany, kteří něco takového najdou, aby nás na tyto nálezy upozornili, aby s ničím nemanipulovali. Je to v zájmu jejich zdraví, v zájmu klidu a rozvahy. Pražané! Nenechte se vyprovokovat! Ničím! To je věc, na kterou okupanti čekají!

LETNÁ MLČÍ

Naše snaha domluvit se s někým z vedení ministerstva vnitra – legálního ministra Josefa Pavla končí zjištěním, že MV na Letné je i nadále obsazeno okupanty. S nikým z vedoucích představitelů není spojení.

★ Dnešní noci střílelí okupanti bez jakéhokoliv upozornění v rámci stanného práva po sanitních vozech Záchranné služby. Vozy proto musily naprosto přerušit výjezdy a porody se musily například opět po letech provádět doma. Navádělí je lékaři telefonicky.

★ Za včerejšek jen oficiální Záchranná služba převezla do nemocnice 160 postřelených a zraněných. Dnes do 10 hodin zatím dva lidi z Engelsova nábřeží. Včera také schválně přejeli okupanti tankem jednu sanitku.

Nádraží se snaží obnovit provoz

Doprava jednotlivými směry je organizována takto:

z nádraží Smíchov odjíždějí vlaky na Plzeň,

z Libně Horního nádraží směr Pardubice,

z Bubenče směr Kralupy, Most, Neratovice,

z Vršovic směr České Budějovice.

z vnitřních nádraží je v provozu jen Těšnov, odkud se vypravují vlaky ve směru Lysá nad Labem, Kolín (přes Nymburk), Kralupy a Děčín.

Hlavní nádraží a nádraží Střed jsou pod kontrolou okupačních vojsk a tudíž absolutně vyřazena z provozu.

O konsolidaci se snaží i autobusová doprava. Z Florence vyjíždějí spoje všemi směry. Spojení není pouze na linkách do Brna a Liberce.

Poštovní úřady jsou i nadále uzavřeny. Meziměstská telefonní centrála však pracuje normálně.

Nemocnice na Karlově náměstí přijímá od ranních hodin stovky dárců krve, takže zásoby jsou zatím dostatečné.

Slovo redakce Večerní Prahy

Pražané, včera jsme vám v našem zvláštním vydání slibili další zprávy. Chceme svůj slib dodržet, i když se podmínky pro naši práci v mnohém zhoršily. Před budovou Rudého práva stojí od včerejška tanky, jejichž hlavně míří na budovu. Stejně jako naši kolegové z Rudého práva jsme včera v poledne museli pod nátlakem okupačních vojáků redakci opustit. Tento fakt ovšem nemohl zlomit naši jednotu a naši víru ve spravedlnost naší věci, věci celého svobodného Československého národa, který pevně stojí za legálně zvolenou naší vládou vedenou inž. O. Černikem, za prezidentem gen. L. Svobodou, ústředním výborem Komunistické strany Československa a jeho tajemníkem A. Dubčekem.

Plně věříme, že se dnešní jednání plenárního Národního shromáždění s vládou republiky bude moci uskutečnit ve svobodném prostředí, bez nátlaku okupačních vojsk. Věříme, že výsledky jednání budou zcela v souladu se spravedlivými požadavky všeho našeho lidu a budou se v první řadě týkat požadavku okamžitého odchodu vojsk Varšavské smlouvy ze svrchovaného území Československa, kde nikdo z našich představitelů jejich přítomnost nežádal.

Včera večer a dnes se do Prahy sjíždějí delegáti mimořádného sjezdu Komunistické strany. Soudruzi, srdečně Vás v Praze vítáme a přejeme Vašemu sjezdu, který podle posledních zpráv již začal, hodně zdaru.

Milí čtenáři! I v obtížných podmínkách, v kterých zatím pracujeme, vás chceme pravidelně informovat.

Buďme jednotní. Ignorujme okupační jednotky, nedejme žádnou příčinu k akcím ozbrojených složek zahraničních armád. Šetřme své životy, budeme je všichni potřebovat pro práci v samostatné Československé socialistické republice.

Přejeme plný úspěch v práci všem novinářům, kteří ještě mohou vydávat své noviny, děkujeme svobodnému vysílání Československé televize a svobodnému vysílači městského výboru Komunistické strany Československa v Praze a Československého rozhlasu.

Věříme, že se mezi námi nenajdou zrádci. Věříme, že jednota našeho lidu, dojde vítězného konce. Vyhněme se všem provokacím. Zachovejme klid.

PRAŽANÉ, POZOR!

★ Pražští dopraváci stojí na svých místech a ve ztížených podmínkách obnovují chod městské dopravy. Přestože v Praze byl zákaz vycházení do 5 hodin, bylo od 5.00 do 6.30 hodin ze 49 autobusových linek v provozu plných 33. Personál se snaží dodržovat tratě a podle okamžité situace je upravovat. Tramvaje vyjely kolem 7. hodiny na některé trasy, pokud jim to narušení trolejového vedení a kolejí a postavení okupačních jednotek dovolily.

★ V těchto podmínkách bude doprava vypadat takto: Průmyslové centrum Praha-Vysočany spojují linky 5 – 13 – 15 – 19 po trase Hloubětín–Těšnov a zpět.

★ Linky 9 – 21 – 20 jezdí na okružní trati Ohrada–Bulhar–Žižkov nákladové nádraží–Ohrada.

★ Na své normální trati vyjely tramvaje 1 – 4 – 10 – 11 – 24. U těchto linek dochází podle situace k změnám.

★ Centrum města zůstává i nadále pro postavení okupačních jednotek a strhané trolejové vedení mimo provoz.

PODLE STAVU DNES DOPOLEDNE je hlavní pošta uzavřena, stejně jako Státní banka Na příkopě anebo Státní spořitelna na Václavském náměstí, před jejíž budovou stojí na chodníku tanky.

Za Dubčekem!

SVOBODA

ORGÁN STŘEDOČESKÉHO KRAJSKÉHO VÝBORU KSČ

ČTVRTEK 22. SRPNA 1968

55

SVOBODA - ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ - 22. SRPNA 1968

Zvláštní vydání deníku Středočeského Krajského výboru KSČ vyšlo na jednom listu (2 stranách), bez jakýchkoliv fotografií, s těmito články:

První strana:

PRO NÁS NENÍ CESTY ZPĚT!

Včera ve 22.30 hod. promluvil k občanům republiky president Ludvík Svoboda. Mimo jiné řekl: „Drazí spoluobčané, obracím se k vám podruhé během osudového dne. Prožíváme mimořádně vážné chvíle v životě našich národů". Dále president republiky informoval jaké úsilí vyvinul on i ostatní vládní činitelé i ostatní členové vlády. Dnes budou pokračovat další jednání. Dále vyzval čs. lid, aby svým postojem znovu dokumentoval svůj vztah k socialismu a demokracii. Pro nás, pro všechny jsou rozhodující jeho závěrečná slova: „Pro nás není cesty zpátky!"

PROHLÁŠENÍ

vedení ÚRO vládám SSSR, Polska, NDR, Maďarska a Bulharska

Plně podporujeme výzvu Národního shromáždění československému lidu o situaci vytvořené okupací území ČSSR vojsky Varšavského paktu. Vedení ÚRO znovu zdůrazňuje, že okupace ČSSR vytvořila pro lid Československé socialistické republiky nejen nepřijatelnou politickou situaci, ale začíná již vážně ohrožovat některé životně důležité úseky hospodářského života naší země. Jsou ohroženy doprava, zásobování, dodávky paliv a elektrické energie. Vznikají poruchy ve zdravotnictví a v dalších úsecích národního hospodářství.

Jménem 5 a půl miliónů členů Revolučního odborového hnutí obracím se s naléhavou výzvou na vlády SSSR, Polské lidové republiky, NDR, maďarské a bulharské republiky, aby respektovaly státní suverenitu Československé socialistické republiky a ihned odvolaly svá vojska, která brání zákonné vládě ČSSR ve výkonu jejich svrchovaných funkcí.

Poláček

56

LEŽ JAKO VĚŽ!

Posuďte, jak o nás píše TASS:

Moskva 21. srpna. — Agentura TASS uveřejnila ve středu večer toto prohlášení:

Jak bylo oznámeno, Sovětský svaz a další spojenecké země vyhověly žádosti stranických a státních činitelů Československé socialistické republiky o poskytnutí neodkladné pomoci, včetně pomoci ozbrojené, bratrskému československému lidu.

V duchu tohoto rozhodnutí vstoupily vojenské oddíly spojeneckých socialistických zemí 21. srpna do Československa — do všech oblastí a měst, včetně Prahy a Bratislavy. Postup vojsk bratrských zemí probíhal bez odporu. Vojenská jednotky Československé lidové armády zůstávají na původních místech. Obyvatelstvo zachovává klid. Mnozí českoslovenští občané prokazují příslušníkům spojeneckých armád vděčnost za včasný příchod do Československa, za pomoc v boji proti kontrarevolučním silám.

V Praze a některých jiných místech však pravicové, protisocialistické živly organizují nepřátelské výpady proti zdravým silám v ČSSR a spojeneckým vojskům, která jim přišla na pomoc. Tyto nepřátelské akce se projevily organizováním provokačních akcí na ulicích, v rozšiřování nenávistných klepů a výmyslů, v rozhazování pomlouvačných letáků. Došlo i ke štvavým projevům v rozhlase, televizi a v tisku.

Podvratnou činnost provádějí tytéž protisocialistické živly, které v posledních měsících den ze dne napadaly základy socialismu v ČSSR, Komunistickou stranu Československa a přátelství se Sovětským svazem a jinými socialistickými zeměmi. Za celou touto kontrarevoluční činností je patrná řídící ruka imperialistických kruhů.

Protisocialistické živly se uchylují k metodám provokací a vydírání a chtěly by rozsévat mezi obyvatelstvem nedůvěru v ony cíle, jež si postavily bratrské země, plnící svou internacionální povinnost při obraně socialistických vymožeností Československa.

Navzdory jasnému prohlášení spojeneckých zemí, že jejich vojenské jednotky nehodlají zasahovat do vnitřních záležitostí Československa, se šíří zvěsti, že prý je cílem dosadit do vedení země bývalého presidenta ČSSR A. Novotného, avšak bratrské strany a vlády spojeneckých zemí nejednou vyjádřily podporu usnesením lednového pléna ÚV KSČ, usilujícím o upevnění a rozvoj socialismu, vedoucí úlohy dělnické třídy a jejího předvoje komunistické strany v ČSSR.

Pokrokové síly Československa, jak vyplývá z uveřejněného provolání skupiny členů ÚV KSČ, vlády a národního shromáždění ČSSR, jsou pevně odhodlány pokračovat v linii, již vytyčila strana na lednovém plénu ÚV Komunistické strany Československa a již podporovala bratislavská porada.

Toto provolání, které je významným politickým dokumentem, nalézá podporu u všech, komu je drahá svoboda, nezávislost a svrchovanost socialistického Československa.

V celém Československu se dnem 21. srpna široce publikovalo prohlášení presidenta ČSSR Ludvíka Svobody, v němž vyzýval lid, aby zachovával rozvahu a klid u vědomí své občanské odpovědnosti a aby v zájmu republiky zabránil nepromyšleným činům.

ŽÁDNOU POMOC OKUPANTŮM!

Spojené ocelárny Kladno, nástup noční směny. Je klidný, rozvážný. Na ulicích města je klid. Kolem 21. hodiny skončilo plenární zasedání okresního výboru KSČ v Kladně přijetím rezoluce adresované velícímu generálu okupačních armád. V rezoluci je pět rozhodujících bodů. Kladeňáci žádají okamžité umožnění činnosti všech našich stranických a vládních orgánů, a okamžitý odchod okupačních armád. Dále rezoluce odmítá jakoukoliv pomoc okupačním vojskům, včetně zásobování a důsledně žádá, aby tyto armády našemu státu nahradily veškeré škody, které svým pobytem způsobily. V posledním bodu žádá plenární zasedání OV KSČ v Kladně zveřejnit plná jména těch, kteří údajně povolali okupační armády do naší vlasti.

Krátce po 22. hodině překročil počet rezolucí z jednotlivých dílen Spojených oceláren na podnikový výbor KSČ SONP, kde je nepřetržité zasedání, již počet 200. Všechny rezoluce jednoznačně žádají odchod okupačních armád.

57

Česká národní rada

Členové České národní rady přijali na včerejší odpolední schůzi v Praze 2 prohlášení.

V textu prvního píší: Bratrům Slovákům! My, členové České národní rady z Čech, Moravy a Slezska, kteří jsme se mohli sejít v této osudové chvíli, vás ujišťujeme, že jsme pevně přesvědčeni o zdaru díla, jež jsme započali. Ruku v ruce a ve vzájemné důvěře s vámi dovršíme federativní úpravu soužití našich národů v Československé federativní socialistické republice, jakmile budeme moci svobodně vyjádřit vůli našich národů. Neustupujeme ani za současné situace od rozhodnutí dovršit toto dílo k 28. říjnu.

Druhé prohlášení je následující: Členové České národní rady z Čech, Moravy a Slezska, kteří se mohli sejít v Praze, podávají jménem celé České národní rady rozhodný protest proti zatčení dr. Čestmíra Císaře.

Prohlašují, že všechny osoby, které spáchaly únos předsedy České národní rady, jsou za tento zločin plně odpovědny. Vyzýváme je, aby s tímto vědomím okamžitě soudruha Císaře propustily na svobodu.

Odsuzujeme intervenci

Na OV KSČ Praha-západ bylo doručeno na tři tisíce podpisů občanů města Zbraslavi, kteří se plně staví za prohlášení okresního výboru strany Praha-západ, které bylo přijato na dnešním zasedání.

1. Nesouhlasí a plně odsuzují vojenskou intervenci armád Varšavské smlouvy,
2. podporují náš ústřední výbor strany se soudruhem Dubčekem, naši zákonnou vládu se soudruhem Černíkem, presidentem republiky Ludvíkem Svobodou a předsedou NS soudruhem Smrkovským,
3. neuznávají žádou vládu, která by nám byla vnucena za této nežádoucí situace,
4. zachovají všude klid a důstojnost a budou se řídit jen pokyny dosavadních představitelů.

Podepsáno 3000 občanů

Autobusová doprava

Praha 21. srpna (ČTK). — Podniková ředitelství ČSAD — KNV v Praze dalo pokyn všem svým dopravním závodům, aby ve čtvrtek zajistily pravidelnou autobusovou dopravu a to podle možností s respektováním jízdního řádu.

Nepojedou však autobusy na dálkových a mezinárodních tratích. Nákladová doprava se přednostně zaměří na zásobování pracujících.

Dopraváci se současně obracejí na zaměstnance n. p. Benzina, aby jim v případě potřeby poskytli pohonné látky.

Mimořádná schůze vlády ČSSR

Všemu lidu Československa!!!!

Praha. — Vláda v nepřítomnosti svého předsedy a místopředsedy, kteří zatím nejsou dosažitelní, se dnes v odpoledních hodinách sešla k mimořádné schůzi a za předsednictví D. Machačové přijala toto usnesení:

1. Vláda schvaluje stanovisko skupiny ministrů vydané dnes v poledních hodinách.

2. Vládě je znemožněn řádný výkon funkce. Během celého dne nebyl dovolen jednotlivým členům vlády vstup do budovy předsednictva a jakýkoliv pracovní styk s jejím předsedou ing. O. Černíkem.

3. Stejně tak bylo zabráněno kontaktu vlády s předsedou Národního shromáždění Josefem Smrkovským.

4. Vláda se usnáší požádat presidenta ČSSR o neodkladné přijetí s tím, aby byly projednány otázky vnitropolitické, zahraničně politické a mezinárodní důsledky vojenského obsazení, jakož i otázky související se zabezpečením řádného výkonu funkce ústavních, politických orgánů.

5. Vzít na vědomí, že ministerstvo zahraničních věcí prostřednictvím velvyslanců v Moskvě, Varšavě, Budapešti, Berlíně a Sofii předalo diplomatickou nótu s požadavkem na stažení těchto vojsk zemí Varšavské smlouvy z území ČSSR.

6. Usnáší se obrátit se na velvyslance zemí Varšavské smlouvy, aby jejich vlády vydaly pokyny vedení okupačních jednotek k umožnění výkonu funkcí ústavních a politických orgánů, zejména předsednictva strany a uvolnění internovaných členů vlády.

7. Vláda si je vědoma své odpovědnosti za řádný chod národního hospodářství a obrací se ke všem pracujícím a inteligenci, aby důsledně střežili linii obsaženou v prohlášení předsednictva ÚV KSČ z dnešního zasedání a současně obrátili svoji pozornost k otázkám zabezpečení průmyslové výroby, zemědělství, dopravy a především zásobování a zabránili rozvratu národního hospodářství.

8. Vláda se obrací k mládeži — naději našich národů — aby svým důstojným a sebevědomým klidem čelila vzniklé situaci a nedala v žádném případě sebemenší záminky k zbytečným obětem.

9. Obracíme se ke všemu lidu, aby zajištěním řádného chodu výroby a zachováním klidu a rozvahy čelil argumentům o nutnosti vojenských vnějších zásahů.

Vláda oceňuje podporu všech mezinárodních pokrokových sil v celém světě, jíž se naší socialistické republice v dnešní těžké situaci dostává.

Projev N. Ceaušeska

Komuniké ÚV Rumunské komunistické strany, státní rady a vlády projev N. Ceaušeska

Bukurešť 21. srpna (zpravodaj ČTK) — Ze společného středečního zasedání ústředního výboru Rumunské komunistické strany, státní rady a vlády RSR bylo vydáno komuniké, v němž se uvádí:

ÚV RKS, státní rada a vláda vyjádřily jednomyslně své hluboké znepokojení nad vpádem ozbrojeným sil některých socialistických zemí do Československé socialistické republiky a zdůrazňují, že tento čin zjevně porušuje národní suverenitu bratrského socialistického svobodného a nezávislého státu a zásady, na nichž jsou založeny vztahy mezi socialistickými státy a všeobecně uznávané normy mezinárodního práva. Nic nemůže tento čin ospravedlnit.

Naše strana a vláda a všechen náš lid vyjadřují přesvědčení, že jedinou cestou k likvidaci těžkých důsledků ozbrojené intervence v Československu je urychlené stažení vojsk pěti zemí.

Dále komuniké vyhlašuje plnou solidaritu s československým lidem a KSČ.

Bylo rozhodnuto, aby na 22. srpna bylo svoláno mimořádné zasedání rumunského parlamentu.

Oznámil, že Rumunsko odo dneška přistupuje k zakládání vlasteneckých ozbrojených gard z dělníků, rolníků a inteligence, jestliže bylo řečeno, že v Československu je nebezpečí kontrarevoluce, pak se může zítra najít někdo, kdo řekne, že také zde na tomto shromáždění, se projevují kontrarevoluční tendence — řekl Ceaušescu.

59

PRESIDENT REPUBLIKY PŘIJAL VLÁDU

Praha 21. srpna (ČTK). — Jak sdělila včera večer po 21.00 hod. kancelář presidenta republiky zpravodaji ČTK, president republiky Ludvík Svoboda přijal ve večerních hodinách vládu, která jej informovala o svých jednáních. Tato jednání budou zítra pokračovat. Vláda současně podnikla kroky k tomu, aby byly odstraněny překážky, které znemožňují, aby se předseda vlády Ing. Oldřich Černík, místopředsedové vlády dr. Lubomír Štrougal a František Hamouz a ministr Ing. Václav Hůla mohli zúčastnit práce vlády.

Vláda bude o svých dalších krocích veřejnost informovat.

Pražský primátor internován na radnici

Praha 21. srpna (ČTK). — Pražská nová radnice na náměstí dr. Václava Vacka je obklopena tanky, uvnitř budovy procházejí po chodbách příslušníci okupačních sovětských jednotek.

V odpoledních hodinách propustili z budovy pouze řadové pracovníky NVP.

V radnici jsou primátor Ludvík Černý s náměstky Josefem Kiliánem, Františkem Budským a Bohumilem Havlíčkem, a některými dalšími členy rady NVP, vedoucími odborů a jinými funkcionáři aparátu národních výborů. Budovu nesmějí opustit ani redaktoři tiskového střediska NVP.

Primátor Ludvík Černý chtěl mluvit se sovětským velitelem na nové radnici, ten ho však odmítl.

Výzva vysočanským pracujícím

Obvodní výbor KSČ Prahy 9 se obrací na všechny pracovníky vysočanských závodů s výzvou, aby nastoupili do práce bez ohledu na dopravní potíže.

Dopravu zajistí závody svými vlastními autobusy a to od 5 hodin do 9 hodin na těchto trasách:

1. Strossmayerovo náměstí — Palmovka — nám. Lidových milicí.
2. Poříč — Karlín — Palmovka — nám. Lidových milicí.
3. Poříč — Karlín — Palmovka — Harfa — Hloubětín.
4. Mírové náměstí — Ohrada — nám. Lidových milicí.
5. Vršovice — Olšany — Hrdlořezy — nám. Lidových milicí.
6. Malešice — Ohrada — Harfa.
7. Harfa — Hloubětín — nám. Lidových milicí — Balabenka — Harfa.
8. Kobylisy — Letňany — Čakovice.
9. Nám. Lidových milicí — Letňany — Čakovice — Výzkumný ústav Letňany.

Je nutné si uvědomit — sděluje OV KSČ — že denní výpadek výroby vysočanských průmyslových závodů představuje ztrátu několika miliard. Nástup do práce je součástí spontánního odporu čs. lidu proti okupantům. (ČTK)

Prohlášení politického byra ÚV KS Rakouska

Tisková služba Komunistické strany Rakouska uveřejnila ve Vídni 21. srpna 1968 toto prohlášení:

Vpád vojsk pěti zemí Varšavské smlouvy do ČSSR rakouské komunisty velmi překvapil a těžce zasáhl.

O to více, že po stranických rozhovorech v Bratislavě vyjádřily všechny zúčastněné strany, že cesta politického řešení stávajících rozporů a problémů bude urovnána na základě respektování národní suverenity a nevměšování do vnitřních záležitostí jiných zemí.

Není nám známa žádná skutečnost, která by naznačovala, že KSČ není s to ochránit základy socialismu a upevňovat ho a úspěšně potlačit antisocialistické síly. Proto nevidíme také žádné oprávnění pro vojenskou intervenci vojsk pěti zemí varšavské smlouvy.

Při všech našich svazcích se Sovětským svazem, s KSSS a ostatními socialistickými zeměmi a jejich komunistickými stranami neschvaluje politické byro ÚV KS Rakouska vojenskou intervenci. Politické byro ÚV je toho názoru, že celá událost je v rozporu s duchem a závěry bratislavské schůzky a vyjadřuje proto přání, aby bylo učiněno vše k vyřešení politické situace bez vojenského nátlaku při zachování plné suverenity ČSSR, aby byla obnovena svoboda rozhodování KSČ a aby byl zajištěn další rozvoj socialistické demokracie.

Vzhledem k mimořádně vážné situaci svolalo politické byro ÚV KS Rakouska na čtvrtek 22. srpna plenární zasedání Ústředního výboru.

Podporujte jen legální orgány!

Odborový svaz pracovníků ministerstva vnitra vyzývá všechny pracovníky bezpečnosti k podpoře Dubčekova vedení, prezidenta republiky Ludvíka Svobody, výzvy Národního shromáždění a vlády republiky s tím, aby pracovníci bezpečnosti plnili úkoly jen těchto legálních orgánů. (ČTK)

U Thantovo prohlášení o Československu

Generální tajemník OSN U Thant považuje nynější vývoj v Československu za novou vážnou ránu myšlenkám mezinárodního řádu a morálky, které jsou základem charty OSN a jež OSN prosazuje po všechna léta.

Ve svém prohlášení, jež bylo vydáno ve středu v New Yorku, označuje U Thant obsazení Československa zároveň za vážnou ránu úsilí o zmírnění napětí mezi Východem a Západem, jež se v posledních měsících znovu začalo projevovat a jemuž generální tajemník připisuje největší význam. U Thant vyzval vládu Sovětského svazu, aby zachovala největší zdrženlivost ve svých vztazích k vládě a lidu Československa a pevně věří, že vláda Sovětského svazu a její spojenci z Varšavského paktu vezmou tuto výzvu náležitě na vědomí.

V souvislosti s vývojem v Československu zrušil generální tajemník OSN U Thant svůj cestovní program, podle něhož měl v příštích dnech navštívit také Prahu. Odvolal také svou účast na konferenci o mírovém využívání vesmíru ve Vídni a na konferenci nenukleárních států v Ženevě.

Prohlášení Čs. strany socialistické

Předsednictvo Ústředního výboru Čs. strany socialistické se na svém mimořádném zasedání zabývalo vážnou situací, která nastala okupací území Československé socialistické republiky spojeneckými vojsky Varšavské smlouvy. Předsednictvo konstatovalo, že žádný ústavní orgán ČSSR nepožádal ani jednoho z účastníků Varšavské smlouvy o podobný vojenský zásah, a že tudíž došlo k hrubému porušení naší státní suverenity. Pro takový zásah nebyly dány, zejména po jednání v Čierné nad Tisou a v Bratislavě žádné předpoklady.

Československá socialistická republika důsledně dodržovala všechny smluvní závazky vůči svým partnerům Varšavské smlouvy! Proto se domníváme, že akt okupace československého území je nejen hrubým porušením smluvních závazků, ale také základních principů vztahů mezi civilizovanými, zejména pak socialistickými státy. Jsme přesvědčeni, že obsazení Československa navíc poškozuje zájmy nejen společenství socialistických zemí, ale i zájmy pokrokových sil ve světě. Vzhledem k těmto skutečnostem a k situaci, která se utvořila, považuje předsednictvo Ústředního výboru Čs. strany socialistické za jediné možné řešení okamžitý odchod okupačních vojsk ze svrchovaného území ČSSR, což je také jednomyslným přáním všeho našeho lidu. Tento postup je nezbytný, aby byla zachována legalita činnosti našich státních orgánů a dalšího jednání o požadavcích našich partnerů ve Varšavské smlouvě.

Čs. strana socialistická se plně staví za prohlášení prezidenta ČSSR Ludvíka Svobody, v němž bylo zdůrazněno, že jedině legální orgány mají právo jednat za československý lid.

Jako politická strana plně stojíme za presidentem ČSSR Ludvíkem Svobodou jako jediným zákonným prezidentem naší země, plně stojíme za naším Národním shromážděním v čele s jeho předsedou Josefem Smrkovským, za naší vládou v čele s jejím předsedou Ing. Oldřichem Černíkem a plně stojíme za dnešním vedením Komunistické strany Československa v čele s Alexandrem Dubčekem.

Směr nastoupený v souladu s humanistickými a demokratickými tradicemi našeho lidu po lednovém plénu ÚV KSČ je správný a plně odpovídá službám a přáním všeho našeho lidu.

Kdyby okupace Československa pětí armádami Varšavské smlouvy neměla být v nejkratší době ukončena, pak veškeré důsledky za další vývoj naší země jdou na vrub zemí, které nás okupují. Domníváme se, že žádná kolaborantská vláda nedokáže přesvědčit československý lid, že socialismus lze budovat pod bodáky, byť spojeneckých a bratrských armád.

Předsednictvo Čs. strany socialistické se obrací ke všem svým příslušníkům, ke všemu čs. lidu, aby v těchto pohnutých dobách zachovali klid, věrnost zákonné vládě a všechny snahy lidí předlednového mocenskobyrokratického režimu i jejich návrat do funkcí a vedoucích míst otevřeně odmítli. Zůstaňme věrni našim národně demokratickým a humanistickým ideálům, zůstaňme jednotni ve svém postoji k okupaci Československa. Dějiny odsoudí tuto okupaci, naše spravedlivá věc, jak to bylo už mnohokrát v historii našeho lidu, zvítězí. (ČTK)

mladý svět ***

zvláštní, ještě neokupované vydání

MLADÝ SVĚT - ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ - (Pravděpodobně také 22.8.1968)

63

Toto zvláštní vydání vyšlo na osmi stranách v obvyklé úpravě s řadou velmi působivých fotografií.

Na první (titulní straně) je kromě záhlaví tohoto týdeníku celostránková fotografie pochodující mládeže, která nese zkrvavenou československou státní vlajku.

Na druhé straně kromě dvou fotografií okupačních vojsk jsou otištěny tyto zprávy:

KAŽDÉMU, CO JEHO JEST!

- Důvěru legálně zvoleným představitelům naší strany a státu, soudruhům Svobodovi, Dubčekovi, Smrkovskému, Krieglovi, Císařovi.
- Pasivní resistenci okupantům. Jednáme s nimi hrdě a v klidu. Nedáváme jim záminku k zásahu. Obětí již bylo dost! Žádáme o okamžitý odchod okupačních vojsk!
- Bojkot a pohrdání kolaborantům a zrádcům! Nikdy neuznáme samozvance!
- Podporu a ochranu delegátům XIV. sjezdu KSČ. Podporu městskému výboru KSČ v Praze a Bratislavě, i všem legálně a demokraticky zvoleným krajským a okresním výborům KSČ.
- Svobodu a klid této zemi. PRAVDA ZVÍTĚZÍ!

CO DĚLAJÍ?

Podle ověřených zpráv byli zákonní představitelé Československé socialistické republiky soudruzi Dubček, Smrkovský, Kriegel a Špaček odvezeni na obrněném transportéru okupačních vojsk na neznámé místo. Předseda České národní rady Císař je zatčen. Zatím nepotvrzené zprávy hovoří o tom, že v noci z 21. na 22. srpna byli první tajemník ÚV KSČ Alexander Dubček, předseda Národního shromáždění ČSSR Josef Smrkovský a předseda ÚV NF František Kriegel odvezeni do Moskvy. Předseda čs. vlády Oldřich Černík je údajně internován v některé z budov sovětského velvyslanectví v Praze.

Vasil Biľak, Drahomír Kolder a Alois Indra nejsou zřejmě internováni. Naopak – v doprovodu sovětských důstojníků se 21. srpna zúčastnili v hotelu Praha schůzky části členů ÚV KSČ, které se snažili získat pro spolupráci s okupačními jednotkami. Schůze se konala za obklíčení sovětských vojsk.

A dále tato karikatura:

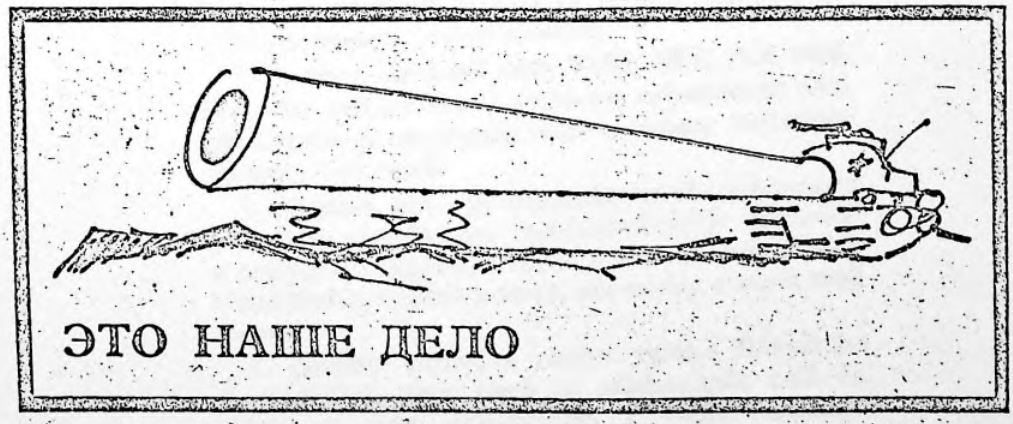

Na třetí straně jsou otištěny v záhlaví dvě fotografie z okupované Prahy a dále

PROHLÁŠENÍ VLÁDY ČSSR

které otiskujeme:

PRAHA – Československo bylo proti vůli své vlády, Národního shromáždění, vedení KSČ a svého lidu, okupováno vojsky pěti států Varšavské smlouvy.

Tak se poprvé v dějinách mezinárodního komunistického hnutí odehrál akt agrese proti státu řízenému komunistickou stranou, provedený spojeneckými armádami socialistických zemí.

Krizový stav trval od časných ranních hodin. Ústavní orgány republiky jsou hluboce rozrušeny, jednotliví členové vlády, Národního shromáždění i vedení KSČ, Národní fronty a jiných organizací, nemají možnost vzájemného styku, ani styku s obyvatelstvem této země, které jim v posledních měsících spontánně projevilo svoji důvěru.

Řada členů vlády a vedení strany, čelní funkcionáři Národního shromáždění a jiní jsou internováni, posledním spojovacím článkem zůstává Československý rozhlas, udržovaný jen s krajním vypětím jeho pracovníků a postupně umlčovaný.

I za těchto okolností chce čs. vláda a ústavní orgány, stejně jako vedení strany vykonávat svou ústavní funkci a zabezpečovat normální život naší země.

Obracíme se na vás, Češi a Slováci, občané národnostních menšin, všichni obyvatelé Československé republiky s touto výzvou:

1. Žádáme okamžitý odchod vojsk pěti států Varšavské smlouvy, její dodržování a plné respektování státní suverenity Československa.

2. Žádáme naléhavě vlády SSSR, NDR, PLR, MLR, BLR, aby vydaly příkaz k zastavení ozbrojených akcí, při kterých je prolévána krev a ničeny materiální hodnoty naší země.

3. Žádáme, aby byly okamžitě vytvořeny normální podmínky pro činnost československých ústavních a politických orgánů, zrušena internace jednotlivých členů těchto orgánů k tomu, aby mohly obnovit svoji činnost.

4. Žádáme okamžité svolání celého Národního shromáždění, před které by předstoupila celá čs. vláda se svým stanoviskem k řešení existující situace.

Všem občanům země!

Vyzýváme vás, abyste těmto požadavkům vlády byli nápomocni především tím:

1. Že projevíte jako mnohokrát v uplynulé době potřebnou státnickou rozvahu a že sjednotíte své síly kolem řádně zvolené čs. vlády, která existuje a jíž jste dali v dubnu důvěru.

2. Že nepřipustíte, aby jakýmkoli jiným způsobem byla v čele naší republiky instalována vláda jiná, než zvolená za svobodných demokratických podmínek, při zachování všech zásad naší ústavy.

3. Že zaktivizujete osazenstva našich závodů, JZD a ostatních pracovišť, aby se obracela s prohlášením na podporu stanoviska čs. vlády na velitelství okupačních jednotek a na vlády pěti zemí Varšavské smlouvy.

4. Vytvářejte podmínky pro zachování pořádku, vylučte veškeré živelné akce zaměřené proti příslušníkům okupačních vojsk, zajistěte vlastními prostředky nezbytné zásobování obyvatelstva potravinami, vodou, plynem, energií apod. V každé oblasti se postarejte o ochranu závodů a důležitých zařízení a zabraňte vzniku dalších hospodářských škod.

Drazí spoluobčané!

Prožíváme těžké chvíle. Šťastný život této země může zaručit jen lid, který v ní žije a pracuje.

Věříme, že dáte v této chvíli své vládě plnou podporu a své síly plně do služeb naší socialistické republiky.

Občané a občanky!

Ještě je v naší moci s vaší pomocí dokončit velké dílo obrody, které jsme nastoupili v lednu. Vláda věří, že s vaší pomocí toto dokážeme bez zbytečných obětí a krveprolití.

Vláda Československé socialistické republiky

*

A tato poznámka:

22. 8. 1968 – 9.30

Pracovníci předsednictva vlády, kteří mají možnost svobodně pracovat v dosud neobsazené budově, žádají občany Československé socialistické republiky, aby si plně uvědomovali skutečnost, že jakoukoli novou vládu má zákonné právo jmenovat jedině právoplatně zvolený president republiky Ludvík Svoboda a schválit úřadující Národní shromáždění. Jakákoli jiná vláda, která by se sama vyhlásila, je vládou samozvanou.

Vláda, kterou by vyhlásily okupační úřady, by byla vládou vnucenou a okupační.

Na čtvrté straně je uveřejněna poznámka nadepsaná

"CHVILKY U MUSEA"

doprovázená fotografickou reportáží z okolí Musea (celkem 6 fotografií), které přecházejí na stranu 5.

Polední hodiny středy, zničené muzeum. Tato krásná památka českého národa. Lidé sbírají střely „spřátelených armád" jako skutečně smutný suvenýr na strašnou okupaci, na kterou se hned nezapomene, nemůže se zapomenout. Na Václavském náměstí hoří nádrže tanků. Hořící tanky se soustřeďují nad Domem potravin. Rozléhají se povely spojeneckých velitelů k hašení. Hasicí přístroje na tancích však nefungují. Národ jásá. Poznámka staršího muže, který už leccos ve svém životě zažil: „Vždyť jsou to ty samé tanky, které nás v 45. roce osvobozovaly, na které jsme házeli květiny, lidé, to není možné, to je snad sen..."

Stojím u muzea, smutně se dívám, nic podobného jsem ve svém životě neviděl. Dívám se na další pokusy hašení. Hasicí přístroj není nic platný, vojáci k hašení používají vlastních oděvů. Aspoň trochu zoufalé veselosti mezi národem, stojícím před historickým muzeem, jako by každý chtěl chránit tu krásnou památku, která se v klidu dožila 150 let. Do smíchu se mísí rázné povely, které umlkají v rachotu samopalů. Každý padá k zemi. Myslí mi táhnou myšlenky, které přátelství mění na nenávist. Je to strašné, ale je to tak. Vidím, jak nedaleko ode mne padá mladík, zasažený střepinou či kulkou, na tom nezáleží. Snad žije. Od neúnavných pracovníků záchranné služby slyším slova útěchy — to není tak vážné. Záchranka na chvíli přerušuje výstřely. Znovu se objevují nesmělé tváře zvědavců. Těsně kolem vojáků prochází starší pán s bílou hůlkou. Slepec. Mám hrozné obavy, protože vojáci na několik metrů nepouštějí nikoho k sobě. Trneme a fandíme procházejícímu muži, aby se bez úhony dostal na druhou stranu. Snad mu někdo v tomto okamžiku jeho strašný životní úděl i závidí. A znovu výstřely. Stává se něco neuvěřitelného — na spojeneckém tanku padá na plošinu sovětský voják. Jak je to možné, vždyť naši lidé nemají zbraně! Je to neuposlechnutí rozkazu? Spojenecká kulka provrtala tělo vlastního vojáka. Přijíždí naše záchranka. Vojáka pokládají na nosítka, možná, že už je to zbytečné, usuzuji podle bezvládného těla. V tomto okamžiku zhasíná mladý život člověka, který k nám přišel jako okupant na rozkaz a možná ani nevěděl, že je v Praze — jako většina těchto mladých lidí. Přišel o život. V tomto okamžiku ho velmi lituji. Snad neuposlechl rozkazu. Nedokážu si to jinak vysvětlit.

Na straně šesté jsou další dvě fotografie z okupované Prahy s tímto vystižným záhlavím:

PRAHA
21. VIII.
1968 +

Na straně sedmé jedna fotografie okupačních vojáků, další články (otištěny dále) a v spodním okraji tato poznámka:

"PRO PŘÍPAD POTŘEBY

I když věříme, že budeme moci nadále vydávat svobodný Mladý svět, píšeme pár řádků pro případ, že by nám to na čas bylo znemožněno. Odmítneme vydávat časopis, cenzurovaný okupanty nebo jejich kolaboranty. Věříme Vám - věřte nám.

KOLEKTIV REDAKCE MS."

70

JAK BYL ZATČEN PŘEDSEDA VLÁDY OLDŘICH ČERNÍK

Podle informací od pracovníků z předsednictva vlády ve tři ráno dne 21. srpna vnikli do kanceláře předsedy vlády sovětští parašutisté, postavili všechny pracovníky přítomné v jeho kanceláři ke zdi a Oldřicha Černíka vyvedli pod bajonety. Dvacet minut poté volal předsedu vlády Alexander Dubček, chtěl s Oldřichem Černíkem hovořit, ale pracovník ministerstva už mohl Alexandru Dubčekovi pouze oznámit, že nemůže s Černíkem mluvit, že byl odveden. Pracovník telefonoval také pod vojenským dozorem. Alexander Dubček řekl, že on zatím na tom není tak zle a aby se drželi. Celá budova předsednictva vlády byla obsazena vojsky a pracovníci internováni do pěti hodin odpoledne. Vojáci rovněž úplně rozbili telefonní centrálu se všemi důležitými linkami. Někteří pracovníci ministerstva při této internaci přišli o svoje hodinky.

Před nedávnem jsem slyšela, že první den německé okupace byli lidé hodně smutní. Ale prý už druhý den, uváděl tento očitý svědek, stáli někteří frontu na německou polévku. Zamrazilo mě tehdy a znovu 21. srpna. Začala jsem se bát nejen o to, jak to dopadne s naší zemí, ale hlavně toho, aby se nepotvrdily tyto strašné věty.

S obavami jsem šla po Příkopech a Václavském náměstí. Smutek, který byl ve mně, byl ve všech, které jsem potkala. Vítání vojáků pískotem a naprostá jednota Pražanů. Jestli ve dnech 21. a 22. srpna 1968 zbývá ještě něco, z čeho mohu mít radost, pak jsou to lidé, my všichni, kteří nechceme mít nikdy nic společného s okupací naší země. Nechci věřit příhodě, která se stala v březnu před devětadvaceti lety.

Chci věřit, že země, ve které žiji čtvrt století, má lidi, s nimiž budu vždycky hrdě říkat — Jsem z Československa.

JACÍ JSOU?

„Můj otec padnul v Praze a když mně dají rozkaz padnu tam taky."

„A proti komu bys tam bojoval?"

„Proti kontrarevoluci."

„A jak víš, že je v Praze kontrarevoluce?"

„Psala to Pravda."

„Noviny ale taky psaly, že Tito je krvavý pes a nakonec se ukázalo, že šlo o omyl."

„Tak ty jsi také náš nepřítel."

„Proč?"

„Protože mluvíš jako nepřátelská propaganda."

„Ale vždyť to není pravda, jsem Čech a vím, jak to u nás vypadá. Přečti si naše noviny."

„No jo, ale ty noviny řídí kontrarevolucionáři."

„Ale to je hloupost, já jsem taky novinář a to jsou mí přátelé, já je znám."

„To si jen tak myslíš, že je znáš, teď se teprve ukázali, dostali se mezi vás kontrarevolucionáři."

Tento rozhovor, který jsem nedávno vedl v Sovětském svazu je klasickou ukázkou myšlení našich okupantů. Je to logický výsledek propagandy, v zemi kde v roce 1917 bylo 90 % negramotných a celá marxistická filosofie byla zjednodušena na několik hesel. Svoboda slova v celých dějinách Ruska a Sovětského svazu existovala pouze rok a půl, kolem roku 1917 a na to se již dávno zapomnělo. Všechny informace jsou jenom z jednoho oficiálního komunikačního kanálu.

Drazi spoluobčané, naší povinností je těmto vojákům, kteří byli v této špinavé akci použiti, stále a do omrzení vysvětlovat naší situaci a nutit je k tomu, aby tuto situaci vysvětlovali svým kamarádům a především velitelům.

Vážení spoluobčané zachovejte klid a neustále vysvětlujte našim okupantům situaci. Historie ukáže, že pravda byla na naší straně. Ať žije Svoboda, Suverenita a Socialismus.

GOEBBELS PŘEKONÁN ○ Když jsem mluvil se sovětskými vojáky, argumentovali mi, že naše vláda je pozvala na ochranu republiky. Přitom titíž vojáci zatkli předsedu vlády, tajemníka strany a znemožnili ústavním orgánům a presidentu republiky jakoukoliv práci. Někteří kolaboranti, členové ÚV KSČ se snaží namluvit lidem, že chrání revoluci. Chrání ji, ale prostředky, které se hodí do Konga a ne do Československa. Revoluce je vždycky věcí lidu a ne vojska a bodáků. Dostanou-li se v této republice k moci lidé prostředkem puče a cizích intervenčních vojsk, musí počítat s tím, že tento národ a občané tohoto státu mají bohaté zkušenosti z historie, jak s takovou vládou zacházet. ○ ○ Vláda založená na násilí a na mezinárodním poli v OSN obhajovaná lžmi a podvody sovětských diplomatů, nemůže mít dlouhé trvání. ○

Na téže (sedmé) stránce je ještě otištěna tato karikatura:

Poslední, osmá strana, je cele věnována vtipům. Otiskujeme:

Když nepomohla dieta, že bysme taky jednou zkusily tuhlonctu teorii revolučního odříkání?

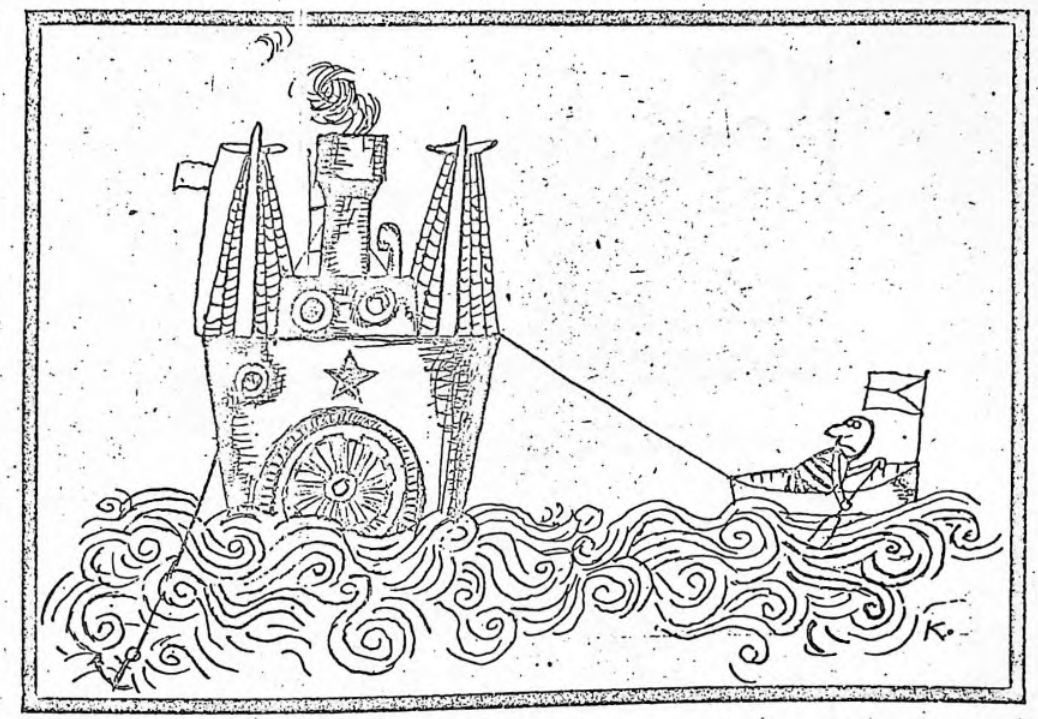
K.

MÔŽEM VÁM NATANKOVAŤ.
DEMO-KRATIZÁ-CIA

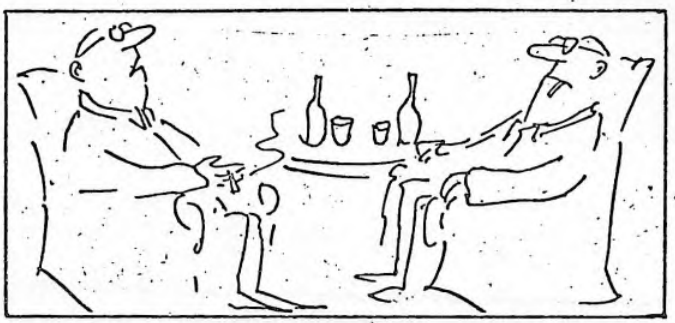

Kdybych předešlých pětadvacet let nekouřil, měl bych na vkladní knížce 27 942 korun; ale vzhledem k tomu, že jsem kouřit nepřestal, vydělal jsem na tom...

...s ohledem na měnové reformy a inflační příznaky asi 250 korun...

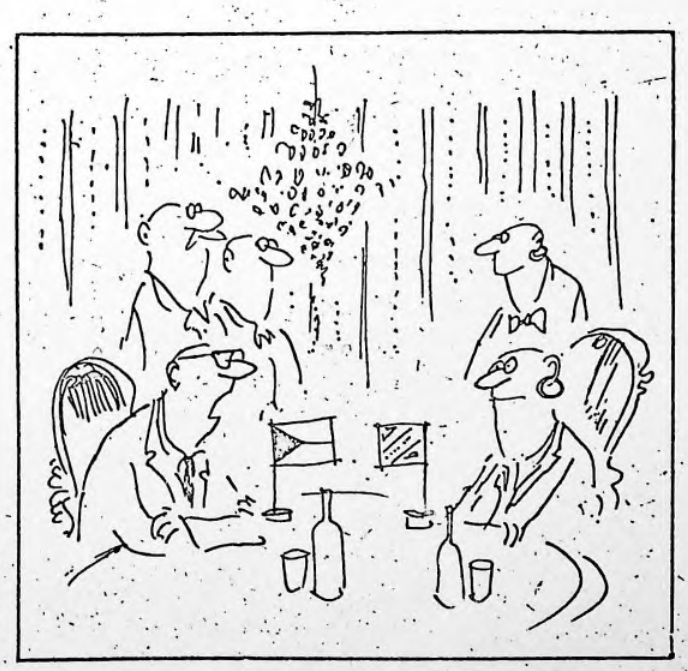

Tak my k vám budeme dovážet stroje, cukrovary, auta, motocykly, zbraně, sklo, bižuterii, ale co vy k nám?... Nemáte aspoň nějaký soubor písní a tanců?

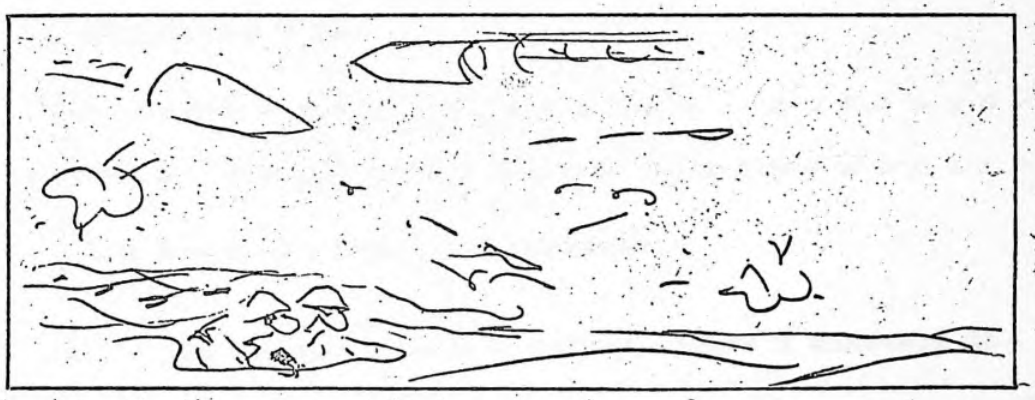

A na závěr našeho vysílání vám doma u přijímačů z našeho stanoviště přejeme klidnou, dobrou noc!

LETÁK URČENÝ SOVĚTSKÝM VOJÁKŮM A VOJÁKŮM OSTATNÍCH ARMÁD VARŠAVSKÉHO PAKTU

S PROHLÁŠENÍM PŘEDSEDNICTVA ČESKÉ NÁRODNÍ RADY

(Vytištěn rozmnožovacím strojem na formátu A4)

Соединение чешского народного движения

обращается к вам,

с с в е т с к и м с о л д а т а м и с о л д а т а м д р у г и х а р м и й В а р ш а в с к о г о п а к т а с этим проглашением:

Мы воевали вместе с вашими отцами в конечной фазии Второй мировой войны в ческом и пражском движении против фашистских окупантов в м а е 1 9 4 5 г.

Мы приветствовали советские солдаты как братей освободителей цветами.

Теперь вы к нам приехали в Ч С С Р с оружием, когда этого не надо ! Тепер вы наши окупанты !

Защищайте нашему народу и нам красивую память на вашу помощ в 1 9 4 5 г. и вам нашу любовь !

В интересе будущего времени с п у с к а й т е н а ш у р о д и н у !

П р е д с е д а т е л ь с т в о

чешского народного движения

LETÁK URČENÝ SOVĚTSKÝM VOJÁKŮM A DŮSTOJNÍKŮM VYDANÝ
SVAZEM PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKŮ

(Vytištěn rozmnožovacím strojem na formátu A4)

С о л д а т ы и о ф и ц е р ы
С о в е т с к о г о С о ю з а !

Говорят к вам члены С о ю з а а н т и ф а -
ш и с т с к и х б о р ц о в !

Товарищи ! Некоторые из нас воевали во Ве-
ликой Октябрьской революции плечом к плечу с Красной
Армией и Лениным ! Некоторые из нас воевали во врем
мя Великой Отечественной войны плечом к плечу
с вашими отцами против фашистских захватчиков !
Мы свободная страна на челе с президентом Л. С в о -
б о д о м и с К о м м у н и с т и ч е с к о й п а р
т и е й с Центральным комитетом под руководством
тов. Д у б ч е к а !

У нас никакой контрареволюции не было и ва-
шей интервенции у нас не нужно ! Информируйте своих
командиров и политиков ! Пусть напрасно не течет
кров !

Н а р о д н а ш идет за тов. президентом,
Героем Советского Союза Л у д в и к о м С в о б о -
д о м , за тов. Д у б ч е к о м !

Члены С о ю з а а н т и ф а ш и с т -
с к и х б о р ц о в

LETÁK CELOZÁVODNÍHO VÝBORU KSČ NA FILOSOFICKÉ FAKULTĚ KARLOVY UNIVERSITY

(Vytištěn rozmnožovacím strojem na formátu A5)

Občané !

V těchto těžkých dnech se k nám plíží kolaborantská vláda. Pro Československo z ledna 1968 není cesty k protektorátu. Známe už i jména vedoucích kolaborantů. Nepřekvapují, známe je dávno K o l d e r - I n d r a - B a r b í r e k - B i l a k, kteří pod ochranou bodáků cizích vojsk vnikli do hotelu Praha a hodlali získat dílčí zasedání ÚV KSČ pro kolaboraci. Ani jeden z nich není oprávněn mluvit jménem právoplatně zvolených ústavních orgánů a v ÚV představují nevýznamnou frakci. Nedejte se zmást tím, že se pokoušejí distancovat od Novotného a vystupovat jako tzv. realističtí představitelé Ledna.

Výsledek by byl jen opakovaný teror proti československému lidu. Jejich dílem je i anonymní rezoluce, která vybízí k spolupráci s okupačními armádami.

Celozávodní výbor KSČ na filosofické fakultě Karlovy university

LETÁK Z 22. SRPNA 1968 PLÉNA OV KSČ ČESKÉ BUDĚJOVICE URČENÝ OBČANŮM ČESKOBUDĚJOVICKA, OBSAHUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ PLENÁRNÍHO ZASEDÁNÍ OV KSČ

(Vytištěn na formátu A4)

Občanům Českobudějovicka

PROHLÁŠENÍ

plenárního zasedání OV KSČ v Českých Budějovicích

1. Schvalujeme všechna opatření a prohlášení, učiněná a publikovaná předsednictvem OV KSČ prostřednictvím Jihočeského rozhlasu během 21. a 22. srpna 1968.

2. S ohledem na to, že tak zvané „komuniké" ÚV KSČ nevyjadřuje konkrétní a jasné stanovisko k současné situaci, bude plénum OV KSČ v Českých Budějovicích rozhodovat a jednat podle svého vlastního uvážení až do doby, kdy do čela ÚV KSČ bude znovu postaven soudruh Dubček.

3. Plénum OV KSČ v Českých Budějovicích odsuzuje okupaci naší země vojáky SSSR, NDR, BLR, PLR a MLR, nikdy se s ní nesmíří a pokládá ji za akt, který odporuje veškerým zásadám mezinárodního práva i proletářského internacionalismu.

4. OV KSČ uzná pouze takové vedení strany a státu, které:

   a) se nekompromisně bude distancovat od okupace naší země a neuzná ji,

   b) bude požadovat okamžitý odchod okupačních vojsk z našeho území,

   c) bude požadovat okamžité propuštění internovaných představitelů strany a ústavních státních orgánů a umožnění naprosto samostatné a svobodné vykonávání jim uložených funkcí. Především se jedná o soudruha Dubčeka, soudruha Černíka, soudruha Smrkovského, soudruha Kriegla, soudruha Císaře a všechny ostatní. OV KSČ nebude spolupracovat s žádným eventuálně ustaveným stranickým a státním vedením, jehož postoj k současné situaci by byl v rozporu se zásadami a požadavky, uvedenými v tomto prohlášení, které podle přesvědčení OV je v plném souladu s pocity myšlením a požadavky všech obyvatel našeho okresu.

5. OV KSČ vyjadřuje své odhodlání zajistit v našem svobodném a suverénním státě další rozvíjení socialismu v naší zemi, na základě plného uplatnění demokracie a humanismu a pokračovat v kursu, nastoupeném po lednu 1968.

Vyzýváme všechny občany, stranické organizace, organizace Národní fronty i všechny státní orgány, aby podporovali naše stanovisko a v jeho duchu vykonávali své funkce a kladli požadavky.

22. srpna 1968

Plénum OV KSČ
České Budějovice